

สภาวะแห่งธรรมในวัฏฏะสังขาร

CYCLE OF PHYSIQUE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2551

KMITL-2008-AR-M-005-808

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สภาวะแห่งธรรมในวิญญูะสังขาร

CYCLE OF PHYSIQUE

ชัชวาล อ่ำสมคิด
CHATCHAWAN AMSOMKID

เลขหมู่.....81405
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี 11 ส.ย. 2551

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2551

KMITL-2008-AR-M-005-303

CYCLE OF PHYSIQUE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2008

KMITL-2008-AR-M-005-303

COPYRIGHT 2008

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาวะแห่งธรรมในวัฏฏะสังขาร
Cycle of Physique
ชื่อนักศึกษา นายชัชวาล อ่ำสมคิด
รหัสประจำตัว 48062608
ปริญญา ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ทศนศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน	
รศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์	
ศ.เกียรติศักดิ์ ชานนารอด	
รศ.สุรพงษ์ สมสุข	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 26 พฤษภาคม 2551 เวลา 10.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ภาควิชาจิตรศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....30.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ.2551.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย)

สถานะแห่งธรรมในวัฏฏะสังขาร

หัวข้อวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ)

CYCLE OF PHYSIQUE

นักศึกษา

นายชัชวาล อัสมคิด

รหัสประจำตัว

48062608

ปริญญา

ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ทัศนศิลป์

พ.ศ.

2551

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.อริยะ กิตติเจริญวัฒน์

บทคัดย่อ

ในยุคสมัยสังคมปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาท และได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม พุทธศาสนิกชนจำนวนมากตกอยู่ในอิทธิพลทางวัฒนธรรมและค่านิยมแบบตะวันตก อยู่ภายใต้กระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม แข่งขันมุ่งแสวงหาความสุขความเจริญทางวัตถุ ขาดซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี เกิดปัญหาและความไม่สงบสุขภายในสังคมมากขึ้น

พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่สามารถทำให้มนุษย์หลุดพ้นจากกิเลสต่าง ๆ และหาความสุขได้จากบนพื้นฐานของตนเอง การพิจารณาสังขารเป็นสิ่งที่คอยเตือนสติให้เข้าใจในหลักของสังขารชีวิต การเกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นวัฏฏะของมนุษย์อย่างแท้จริง ไม่มีมนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตใด ๆ หนีพ้นจากกฎแห่งกรรมนี้ พระพุทธศาสนาจึงสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมอันดี ละเว้นความชั่วขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อความสุขอันแท้จริงหลังความตายของตน

ข้าพเจ้าเป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งที่ทำให้ความสนใจและศรัทธาธรรมะ จึงอยากเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเตือนสติให้สังคมเกิดความตระหนักในสังขารของชีวิต ตามหลักคำสอนของศาสนา โดยอาศัยงานศิลปะเป็นสื่อในการแสดงออก

ผลงานนำเสนอในรูปแบบประติมากรรมเสมือนจริง โดยใช้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่มีความหมายเกี่ยวพันกับความตายตามความเชื่อของสังคม เป็นสัญลักษณ์ประกอบขึ้น โดยใช้การจัดวางผลงาน เพื่อสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึกและบรรยากาศ เพื่อพัฒนารูปแบบและความคิดให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงาน

Thesis Title : CYCLE OF PHYSIQUE
Student : Mr. Chatchawal Aumsomkhid
Student : 48062608
Degree : Master Degree of Arts
Program : Visual Arts
Year : 2008
Advisor's name : Deputy Professor Ariya Kittijaroenwiwat

ABSTRACTS

At current social, the progress of sciences and technologies play a big role in changing of human beings' lives. Many of Buddhists fall in the cultural influences and western pop culture, many of them obsess in materialism and consumerism. Most of them compete to search for happiness from materials and lack of moral and ethics. Consequently, it causes the increasing of chaos and riot inside the social.

Buddhism philosophy has a lot of disciplines and instructions that are able to lead all of us out of lust and temptations. In addition, this religion teaches all of us to search for internal happiness based on our self-satisfaction. One of the Buddhism's disciplines is to observe our bodies and remind ourselves about the facts of lives. Birth, oldness, illness and death are life cycle and this is a basic truth of life. No one or none of any creatures can escape from these rules of karma. Buddha guided all of us to behave in a good moral, avoid making sin while we still alive to search for the true ultimate happiness of our lives after death.

I am one of Buddhist who concentrates in studying Dharma; I therefore would like to be a part of person who can raise awareness for other people about the truth of lives following religious instructions. I have used arts as a media for expression.

My presentations are in the format of realistic sculptures by using forms of living creatures, which and interpreted into the meanings related to death following the social's beliefs. All symbols have been composed of composition arrangement of each piece of work to indicate moods, emotion, feeling and atmosphere to develop forms and concepts until all pieces are completed in each work.

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปะนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.อริยะ กิตติเจริญวัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหา ตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณอาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน ศ.เกียรติศักดิ์ ชานนารถ และ รศ.สุรพงษ์ สมสุข กรรมการสอบหัวข้อและผลงานศิลปะนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อชี้แนะ จนในที่สุดทำให้ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณนายตฤณ กิติการอำพล นายบุญช่วย เกียรติและนายธนสาร พัฒนสุทธิชกุล ที่คอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางในการทำศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณนายปราชญา เหมมะวัน และ น.ส.ชมพูนุท ชานันทิกาศ์ที่คอยช่วยเหลือจัดวางผลงานศิลปะนิพนธ์และน้ำใจที่มีให้

และสุดท้ายต้องขอขอบคุณ น.ส.สุภัค ศรีชัย ที่คอยช่วยเหลือค้นหาข้อมูลในการสร้างผลงานศิลปะนิพนธ์ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครู อาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

ชัชวาล อ่ำสมคิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญภาพ	VI
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 แนวความคิดในการสร้างสรรค์	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
1.4 ขอบเขตของโครงการ	3
1.5 วิธีการศึกษา	4
1.6 แหล่งข้อมูล	4
บทที่ 2 อิทธิพลที่ได้รับ	5
2.1 อิทธิพลทางรูปแบบศิลปะ	5
2.2 อิทธิพลของวัสดุ	8
บทที่ 3 การดำเนินงาน	22
3.1 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล	22
3.2 ภาพร่างและแบบจำลองกับการพัฒนา	23
3.3 กระบวนการสร้าง	34
บทที่ 4 วิเคราะห์การพัฒนาผลงาน	42
4.1 ผลงานชิ้นที่ 1	42
4.2 ผลงานชิ้นที่ 2	46
4.3 ผลงานชิ้นที่ 3	50
4.4 ผลงานชิ้นที่ 4	53
4.5 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุป	60
เอกสารอ้างอิง	61
ประวัติผู้เขียนและการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 โคมเทียนแบบผิวเรียบ.....	11
2.2 โคมเทียนแบบมีลาวดลายน.....	11
2.3 กล่องใส่ของสี่เหลี่ยม.....	12
2.4 ผลงาน “โลกหัวใจ” มุมมองที่ 1.....	13
2.5 ผลงาน “โลกหัวใจ” มุมมองที่ 2.....	13
2.6 ผลงาน “โลกหัวใจ” มุมมองที่ 3.....	14
2.7 รายละเอียดของผลงาน “โลกหัวใจ”.....	14
2.8 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 1.....	15
2.9 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 2.....	15
2.10 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 3.....	16
2.11 รายละเอียดของผลงาน ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม”.....	16
2.12 ผลงาน “เผ้าคอย” มุมมองที่ 1.....	17
2.13 ผลงาน “เผ้าคอย” มุมมองที่ 2.....	18
2.14 ผลงาน “เผ้าคอย” มุมมองที่ 3.....	18
2.15 รายละเอียดของผลงาน “เผ้าคอย”.....	19
2.16 ผลงาน “लगสังฆรณ์” มุมมองที่ 1.....	19
2.17 ผลงาน “लगสังฆรณ์” มุมมองที่ 2.....	20
2.18 ผลงาน “लगสังฆรณ์” มุมมองที่ 3.....	20
2.19 รายละเอียดของผลงาน “लगสังฆรณ์”.....	21
ภาพร่าง ชุดที่ 1	
3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1.....	23
3.2 ภาพร่างชิ้นที่ 2.....	23
3.3 ภาพร่างชิ้นที่ 3.....	24
3.4 ภาพร่างชิ้นที่ 4.....	24
3.5 ภาพร่างชิ้นที่ 5.....	25
3.6 ภาพร่างชิ้นที่ 6.....	25

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพร่างแบบจำลอง ชุดที่ 2	
3.7 ภาพร่างชั้นที่ 1.....	26
3.8 ภาพร่างชั้นที่ 2.....	27
3.9 ภาพร่างชั้นที่ 3.....	27
3.10 ภาพร่างชั้นที่ 4.....	28
3.11 แบบจำลองชั้นที่ 1.....	28
3.12 แบบจำลองชั้นที่ 2.....	29
แบบร่างชุดที่ 3	
3.13 ภาพร่างชั้นที่ 1.....	30
3.14 ภาพร่างชั้นที่ 2.....	30
3.15 ภาพร่างชั้นที่ 3.....	31
ภาพร่างระยะที่ 2	
3.16 ภาพร่างชั้นที่ 1.....	31
3.17 ภาพร่างชั้นที่ 2.....	32
ภาพร่างชุดที่ 4	
3.18 ภาพร่างชั้นที่ 1.....	33
ภาพร่างระยะที่ 2	
3.19 ภาพร่างชั้นที่ 1.....	33
3.20 ภาพร่างชั้นที่ 2.....	34
ขั้นตอนการทำต้นแบบ	
3.21 ตัวอย่างการทำต้นแบบ.....	35
3.22 ตัวอย่างการทำต้นแบบ.....	35
ขั้นตอนการทำแม่แบบ	
3.23 ตัวอย่างแม่แบบยางซีลีโคนแบบผ้า.....	36
3.24 ตัวอย่างแม่แบบนอกไฟเบอร์กลาส.....	36

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ขั้นตอนการหล่อด้วยเรซินใสและตกแต่งผิวชิ้นงาน	
3.25 ใสในที่มาจากวัสดุเทียนไข.....	38
3.26 การจัดวางให้ใสในเทียนไขอยู่บริเวณกลางแม่แบบ.....	39
3.27 ชิ้นงานที่หล่อด้วยเรซินใสนำออกจากแม่แบบ.....	39
3.28 ชิ้นงานต้มกับน้ำร้อนเพื่อเอาใสในเทียนไขออกให้หมด.....	40
ผลงานชุดที่ 1	
4.1 มุมมองที่ 1.....	42
4.2 มุมมองที่ 2.....	42
4.3 มุมมองที่ 3.....	43
4.4 รายละเอียดของผลงาน.....	43
4.5 รายละเอียดของผลงาน.....	44
4.6 รายละเอียดของผลงาน.....	44
4.7 รายละเอียดของผลงาน.....	45
ผลงานชุดที่ 2	
4.8 มุมมองที่ 1.....	46
4.9 มุมมองที่ 2.....	46
4.10 มุมมองที่ 3.....	47
4.11 มุมมองที่ 4.....	48
4.12 รายละเอียดของผลงาน.....	48
4.13 รายละเอียดของผลงาน.....	48
4.14 รายละเอียดของผลงาน.....	49
ผลงานชุดที่ 3	
4.15 มุมมองที่ 1.....	50
4.16 มุมมองที่ 2.....	50
4.17 มุมมองที่ 3.....	51
4.18 มุมมองที่ 4.....	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่นับถือพระพุทธศาสนา ให้ความสำคัญพระศรัทธาในหลักคำสอนและได้เอาหลักธรรมมาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินชีวิตของตน การศึกษาธรรมะของข้าพเจ้าได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากการได้พบกับหลวงปู่จามมหาบุญโญ ณ วัดป่าวิเวกวัดนาราม อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร การได้ฟังเทศนาธรรมของท่านจากเทปบันทึกเสียงบทเทศนาธรรมจากหนังสือธรรมะได้สร้างความประทับใจ เกิดความสนใจและสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนาแก่ตัวข้าพเจ้ามากยิ่งขึ้น จนเกิดแนวความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเนื้อหาในทางธรรมะ

บทเทศนาธรรมของหลวงปู่จาม มหาบุญโญ มีอยู่อย่างมากมายตามหลักธรรมะของพุทธศาสนา ข้าพเจ้าจึงต้องเลือกสรรเอาหลักธรรมบางข้อและต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้ใช้ความรอบคอบระมัดระวังอย่างที่สุด เพราะศาสนาเป็นที่นับถือของผู้ศรัทธาและเคารพอย่างสูง ถ้าทำสิ่งใดที่ดูไม่เหมาะสมล่วงเกินไปที่ไม่มีเจตนา ก็อาจนำไปสู่ปัญหาต่อสังคมพุทธศาสนาได้ในอนาคต เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว และได้เลือกนำเอาเรื่องราวการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ในวัฏฏะสังขาร ซึ่งเป็นที่เข้าใจได้โดยง่ายเป็นพื้นฐานของธรรมะที่ทุกคนรับรู้กันดี เป็นสังขารอันแท้จริงและใกล้ตัวเรามากที่สุดที่สามารถไว้คอยเตือนสติให้เข้าถึงธรรมะได้เป็นอย่างดี ดังจะขอยกตัวอย่างบางตอนจากหนังสือคุณธรรมล้ำเลิศวิเศษ ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมโอวาทธรรมของหลวงปู่จามมหาบุญโญ โดยพระธมฺมโรคุรบาแก้ว โดยผู้ที่นับถือและศรัทธาในองค์หลวงปู่จามมหาบุญโญ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อแจกเป็นธรรมทานแก่ผู้สนใจในธรรมะ ณ วัดป่าวิเวกวัดนาราม

“รู้รักษา”

การรักษาใจของเรา เราต้องรู้จักรักษาอารมณ์โกรธเกิดจากอะไร รู้อย่างไร คับอย่างไร อยากได้เกิดจากอะไร รู้อย่างไร คับอย่างไร หลงมัวเมาเกิดจากอะไร รู้อย่างไร คับอย่างไร ไร มีอารมณ์ใดบ้างที่หนีไปจากทุกข์ อนิจจัง อนัตตา มีไหม? ไม่มี

“ก็แต่ชอบใจ”

ผู้ปฏิบัติจะรู้ได้ด้วยตัวเอง ชี้ออกไว้แล้ว จะทำหรือไม่ทำหรืออย่างไร ก็แต่ชอบใจ ชี้ออกจี้คร้าน ข้ออ้างวุ่นวาย ก็สุดแล้วแต่เพราะมีทุกข์ในวัฏฏะรอกคอยอยู่แล้ว เกิด, แก่, เจ็บ ไข้, ตาย หนีไม่พ้นหรือ เพราะตัวตนไม่ใช่ใจของตน

“ธรรมชาติของสังขาร”

ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ นี่เองเผาให้เราถึงธรรม ธรรมะคือเห็นความแปรปรวน เปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น ตั้งอยู่ คับไป การดับไปของสังขารทั้งปวง นั่นคือ เห็นธรรมชาติของสติสังขาร เห็นอย่างรู้ทัน เห็นอย่างรู้แจ้ง เห็นอย่างรู้ได้ เห็นแล้วเข้าใจ

“เทวทูต 4”

ธรา-พยาธิ-มรณะ-ชาติ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในโลกและเป็นมรรคทางออกจากโลก พระโพธิสัตว์ ออกบวชเพราะเทวทูต แต่ตอนนั้นเป็นเทวทูตภายนอก ตัวเราก็มียกกันทุกคนเสมอกัน รอทำวันตาย พิจารณาเกิดแก่เจ็บตาย เมื่อเห็นภายนอก แล้วน้อมเข้าหาภายในอย่างนิสัยอุปนิสัยของพระโพธิสัตว์เจ้า เราจะเห็น ได้ใหม่ จะรู้ ได้ใหม่ว่ามี มีอาการอย่างใด แสดงกิริยาอย่างใด ชาติใครเกิด พยาธิใครเจ็บ มรณะใครตาย ธรา ใครแก่เฒ่า

“ธรรมของจริง”

ความเกิด-ความแก่-ความเจ็บ-ความตาย เป็นธรรมของจริงเป็นธรรมคาอยู่อย่างนี้ ไม่มีอาการไป ไม่มีอาการมา ตั้งฟ้าตั้งแผ่นดิน ตั้งสัตว์โลกมาก็เป็นอย่างนี้ เพราะใครมาเกิดก็ถือเอา เกิด แก่ เจ็บ ตาย อันนี้กันทุกคน ทุกตัวสัตว์ แต่ถ้าใครมารู้ว่าธรรมของจริงเหล่านี้ มีอยู่ในปัจจุบันทุกขณะ ก็พอจะรู้ได้ เข้าใจได้

ในยุคสมัยสังคมปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เข้ามามี บทบาทและได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม สังคมเมืองพุทธของคนไทย พุทธศาสนิกชน จำนวนมากตกอยู่ในอิทธิพลทางวัฒนธรรมและค่านิยมแบบตะวันตก อยู่ภายใต้กระแสวัตถุนิยมบริโภค แข่งขันมุ่งแสวงหาความสุขความเจริญทางวัตถุจนขาดซึ่งคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เกิดปัญหาและความไม่สงบสุขภายในสังคม

พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่สามารถทำให้มนุษย์หลุดพ้นจากกิเลสต่าง ๆ และหาความสุข ได้จากบนพื้นฐานของตนเอง การพิจารณาสังขารเป็นสิ่งที่คอยเตือนสติให้เข้าใจในหลักของสังขารชีวิตการเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นวิถีสอนของมนุษย์อย่างแท้จริง ไม่มีมนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตใด ๆ หนีพ้น จากกฎแห่งกรรมนี้ พระพุทธศาสนาจึงสั่งสอนให้ประพฤติ ปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมอันดี ละเว้นความชั่ว ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อความสุขอันแท้จริงหลังความตาย

จากความชื่นชอบธรรมะในพระพุทธศาสนาและประทับใจบทเทศนาธรรม โอวาทขององค์ หลวงปู่จาม มหาบุญโญ ได้สร้างแรงบันดาลใจที่จะนำเอาหลักคำสอนมาใช้ในชีวิตประจำวันของตน

¹ พระธมฺมโร ครุฑบาแก้ว. (ผู้รวบรวม) คุรุธรรมล้ำเลิศศิวาลดาของหลวงปู่จามมหาบุญโญ 2548. หน้า 10, 11, 29, 47, 61.

และได้มีอิทธิพลต่อแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมให้มีเนื้อหาสาระในด้านธรรมะ เพื่อไว้คอยเตือนสติของคนให้ตระหนักและสำนึกถึงความตายในวัฏฏะสังขารแห่งนี้อยู่เสมอ และจะได้นำผลงานศิลปกรรมตามแนวความคิดข้างต้นออกสู่สาธารณชน เพื่อหวังว่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยเตือนสติให้ผู้คนในสังคมเกิดความตระหนักถึงสังขารในธรรมะข้อนี้ ไม่ให้หลงระเหิงไปกับยุคสมัยของสังคม วัตถุนิยมจนมากเกินไป

1.2 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้นำเอาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาในเรื่องของการพิจารณาอสังขาร ซึ่งเป็นสังขารของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่ต้องมีเกิด แก่ เจ็บ ตาย เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของการเกิดขึ้น ดำรงอยู่และการดับสูญไปของสังขาร อันเป็นการเกื้อหนุนต่อการพัฒนาจิตภายในให้สามารถแสวงหาความสุขอันแท้จริง

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานในรูปแบบประติมากรรมเสมือนจริง จัดวางให้เกิดบรรยากาศน้อมนำให้เกิดจินตนาการและความรู้สึกไปสู่แนวทางหลักแห่งวัฏฏะสังขาร โดยผ่านรูปทรงของสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับความตายของมนุษย์ตามความเชื่อของคนภายในสังคมไทย อย่างเช่น นกแสกและแมวดำ เป็นต้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อเป็นเสมือนเครื่องมือที่ไว้คอยเตือนสติของคน และผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมวัตถุนิยม บริโภคนิยมในปัจจุบัน ในเรื่องของความตายอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้หลงประมาทกับชีวิต เร่งสร้างความคิดตามคำสั่งสอนในพุทธศาสนา แสวงหาความสุขสงบในภายหน้า ชั่วนี้รันรัน

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1. ผลงานนำเสนอแนวความคิดตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ในเรื่องการพิจารณาอสังขาร เท่านั้น
2. สาระของผลงาน จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นสังขารของสังขารและความไม่แน่นอนของชีวิต
3. ผลงานนำเสนอในลักษณะสามมิติ เป็นผลงานประติมากรรมแบบเสมือนจริง โดยใช้รูปทรงของร่างกาย สิ่งมีชีวิตที่มีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อ เรื่องราวความตายเป็นสื่อในการแสดงออก โดยไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของไสยศาสตร์ใด ๆ

4. ขนาดของผลงานมีลักษณะเท่าขนาดจริงของแบบ มีการจัดวางระหว่างผลงานกับพื้นที่และสร้างบรรยากาศโดยการใช้แสง โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสถานที่

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาโดยตรงจากนักบวชและผู้ทรงศีลในพระพุทธศาสนาที่ข้าพเจ้ามีความเคารพนับถืออย่างสูง และจากการได้อ่านและฟังเทศธรรมะจากท่านเหล่านั้น

1.6 แหล่งข้อมูล

1. สนทนากับนักบวชและผู้ทรงศีลในพระพุทธศาสนาที่ข้าพเจ้าเคารพนับถือ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องก่อนปฏิบัติงาน
2. ศึกษาจากการอ่านหนังสือธรรมะต่าง ๆ เพื่อให้แง่คิดเรื่องราวของชีวิต
3. ศึกษาฟังเทศธรรมะและโอวาทธรรมขององค์หลวงปู่จามมมหาปุณฺโญ
4. ศึกษาจากเอกสารและหนังสือที่สามารถอ้างอิงได้

บทที่ 2

อิทธิพลที่ได้รับ

2.1 อิทธิพลทางรูปแบบศิลปะ

ผลงานศิลปะที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ขึ้นมาชิ้นนั้น จัดอยู่ในประเภทศิลปะสื่อประสม คือ มีการผสมผสานของวัสดุที่นำมาสร้างเป็นผลงานมากกว่า 1 ชนิด มีการจัดวางผลงานเสริมแต่งบริเวณโดยรอบ เพื่อให้ผลงานเกิดความโดดเด่นและช่วยสร้างอารมณ์ ความรู้สึกแก่ผู้เข้าชมผลงานให้ เป็นไปตามแนวความคิดที่วางไว้ เช่น การจัดแสงไฟ การจัดสถานที่เฉพาะงาน เป็นต้น

ศิลปะสื่อผสม

ศิลปะสื่อผสมในคำภาษาอังกฤษใช้ว่า Mixed Media ซึ่งในศัพท์ศิลปะแห่งราชบัณฑิตให้ความหมายไว้ว่า

สื่อผสม หมายถึง

1. ศิลปกรรมแห่งพุทธศตวรรษที่ 25 ได้แก่นงานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์หรือวาดเส้น ที่มีวัสดุหรือกลวิธีต่าง ๆ เข้าไปผสมด้วยจนไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นงานอย่างหนึ่งอย่างใด โดยเฉพาะได้
2. ศิลปกรรมที่ผสมผสานกันระหว่างประติมากรรม คนตรี สีลา เคลื่อนไหวและสิ่งแวดล้อมก็ถือว่าเป็นงานศิลปกรรมสื่อผสมด้วยในความหมายหลังนี้บางทีเรียกว่า Multimedia หรือ Intermedia

ศิลปะสื่อผสมจึงมีความหมาย 2 นัยยะคือ การใช้วัสดุผสมและการใช้เทคนิควิธีการผสม เช่น ปั้นผสมจิตรกรรม จิตรกรรมผสมวิดีโอ เป็นต้น

คำอธิบายศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะสื่อผสม

Mixed Media Sculpture	หมายถึงประติมากรรมที่มีวัสดุหลายชนิดผสมกัน
Mixed Mediums	หมายถึงการนำวัสดุต่าง ๆ มาสร้างเป็นองค์ประกอบร่วมกัน
Combine Materials	หมายถึงการนำวัสดุมารวมกัน
Combine Painting	หมายถึงการนำวัสดุมาผสมกับงานจิตรกรรมค่านีโรเบิร์ต ราสส์ เซน เบริก (Robert Rauschenberg, 1925) ใช้เรียกงานจิตรกรรม 3 มิติของเขา
Assorted Materials	หมายถึงการนำวัสดุหลายชนิดมาประกอบกัน
Mixed Media Environments	หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมใหม่
Intermedia	ผสมกันระหว่างงาน 3 ประเภท คือ จิตรกรรม ประติมากรรมและการแสดง (Performance)

Installation	<p>หมายถึง งานศิลปะที่สัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง (Space) โดยศิลปินสร้างงานในลักษณะ 3 มิติ งานอาจคิดที่เพดาน พื้น ผนัง แต่ทั้งนี้ศิลปินต้องทำความเข้าใจกับบริเวณติดตั้งงานว่าจะจัดการกับพื้นที่ว่างนั้นอย่างไร เพื่อให้พื้นที่ว่างก่อรูปขึ้นมาพร้อมกับแนวความคิดของศิลปิน ผู้ดูงานเข้าไปสู่พื้นที่ว่างนั้นจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งของงาน จึงจะเข้าใจความคิดของศิลปิน งานศิลปะแนว Installation ไม่ใช่งานที่มีรูปแบบใดแบบหนึ่งหรือเทคนิคใดเทคนิคหนึ่ง ศิลปินอาจจะนำเอาจิตรกรรม ประติมากรรม เสียง แสง วิดีโอหรือวัสดุสำเร็จรูปมาประกอบกันขึ้น หรือศิลปินกำหนดแนวความคิดการสร้างสรรค์ชิ้นงานนั้นหรือเดิยวนั้น สิ่งสำคัญคือการจัดการและแก้ปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ว่าง</p>
Assemblage	<p>อะซอบลาจ, แอสเซมบลจ, อาสซังบลาจ มาจากคำภาษาฝรั่งเศส assembler หมายถึงการรวมกันเป็นหนึ่ง Assemblage ใช้เรียกศิลปะ 3 มิติที่ประกอบกับงานระนาบบนพื้น 2 มิติใช้กับงานจิตรกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงคำว่า bas-relief ในงานประติมากรรมนั่นเอง ฌอง ดู บัฟเฟ (Jean Dubuffe 1901-1985) ศิลปินฝรั่งเศสเป็นผู้นำคำนี้มาเรียกในผลงานของเขาเป็นคนแรก ต่อมากำว่า อะซอบลาจ ได้ถูกนำมาใช้อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ช่วง 1950-1960 แต่ลักษณะของงานประเภทนี้นิยมทำกันมาตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมา</p>
Public Art	<p>หมายถึงศิลปะเพื่อสาธารณชน ต้นความคิดมาจาก Billboard โฆษณาต่าง ๆ แต่ Public Art มีความแตกต่างกัน ศิลปินนี้ทำขึ้นเพื่อให้สภาพแวดล้อมของ ชุมชน โดดเด่น สวยงามและมีเอกลักษณ์ขึ้น เช่น การเขียนภาพลงบนผนังตึก แท่งค้ำน้ำหนักใหญ่ในทางจิตรกรรมอาจเรียกว่า Street Painting, Public Painting ทางประติมากรรม นอกเหนือจากพวกอนุสาวรีย์ต่าง ๆ แล้วยังสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของสังคม</p>
Site	<p>เช่นงานประติมากรรมที่ติดตั้งบริเวณจัตุรัสเมือง สวนสาธารณะ หน้าอาคารสถาปัตยกรรมรวมไปถึงตามเนินเขา ทุ่ง ฝั่งแม่น้ำ ประติมากรรมติดตั้งนี้เรียกว่า Site-specific หรือ Site Work ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงาน Public Art (คำว่า Site หมายถึงที่ตั้ง สถานที่ * = Sculpture in the Environment)</p>

Dehumanization-Machinization เป็นลักษณะงานประติมากรรมที่แฝงความคิดทางปรัชญา ย้ำความคิดในเรื่องผลผลิตจากสังคมอุตสาหกรรม (Mass Production) ซึ่งให้คุณให้โทษอะไรต่อสังคมบ้าง Dehumanization เกี่ยวข้องกับมนุษย์ Machinization เกี่ยวข้องกับมนุษย์ Machinization เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม เช่นงานจำพวก Minimal Art แต่ทั้ง 2 อย่างนี้ จะขึ้นอยู่กับตัวกันเสมอ เน้นเรื่องความเจริญทางเทคโนโลยี เช่นพวกวัสดุจากโรงงานอุตสาหกรรม

ประติมากรรมสมัยใหม่

การสร้างสรรคงานประติมากรรมสมัยใหม่ ขยายขอบเขตของความคิด รูปแบบ เทคนิควิธีการ ตลอดจนการใช้วัสดุแปลกใหม่ตามยุคสมัยของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประติมากรรมก็เช่นเดียวกับศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในแนวอื่น พวกเขาสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับความับนาคาลใจจากรื่องราวในชีวิตประจำวันหรือเรื่องราวที่สัมพันธ์กับบริบทของสังคม ผลงานของพวกเขาล้วนสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมหรือค่านิยมของคนในสังคมในรูปแบบใหม่ ในยุคสมัยของผลผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรม อาหารที่บริโภค วัสดุสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงความคิดที่มีต่อการเมือง ค่านิยม วัฒนธรรมและชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งล้วนเป็นสื่อให้เห็นความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิตและสภาพแวดล้อมของมนุษย์

วัสดุที่ใช้ในการสร้างงาน อาจมีทั้งความคงทนถาวร รวมทั้งประเทศเปราะบาง คงสภาพอยู่ได้เพียงชั่วขณะหนึ่ง ประติมากรรมที่คงทนถาวรได้แก่ ประติมากรรมติดตั้งนอกอาคาร ประติมากรรมสาธารณะ อนุสาวรีย์ ฯลฯ ประติมากรรมเหล่านี้ทำด้วยวัสดุที่คงทนต่าง ๆ เช่น เหล็ก บรอนซ์ ฯลฯ เพื่อผลที่คงทนต่อสภาพอากาศในสภาวะต่าง ๆ รวมถึงประติมากรรมที่ใช้วัสดุสังเคราะห์ (Synthetic Materials) เช่น พลาสติกนาธานาชนิด เรซิน โพลีเอสเตอร์ ยาง แก้ว ฯลฯ วัสดุที่เป็นผลผลิตจากอุตสาหกรรมเทคโนโลยี เช่น ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ วีดีโอ เป็นต้น

ส่วนประติมากรรมที่ใช้วัสดุประเภทชั่วคราว เพื่อต้องการให้เห็นสัญจรของชีวิต ความไม่แน่นอน สร้างขึ้นแล้วสลายไป เช่น ประติมากรรมที่เกี่ยวกับแสง การเผาไหม้ การใช้แก๊สบรรจุ ฯลฯ เพื่อขยายขอบเขตของงานประติมากรรม ซึ่งเดิมเคยอยู่ภายในตัวอาคารเท่านั้น

ประติมากรรมจำนวนไม่น้อยใช้วิธีการทางหัตถกรรมท้องถิ่น เช่น การจักสาน การถักทอ ซึ่งใช้วัสดุทางหัตถกรรมจริง เช่น ไม้ หวาย ผ้า วัสดุในธรรมชาติต่าง ๆ มาสร้างงานประติมากรรม กับใช้วัสดุทางเทคโนโลยีแต่ใช้กระบวนการของงานหัตถกรรม นอกจากนี้ประติมากรรมบางชิ้นยังนำวัสดุที่เป็นของเหลือใช้ (Junk) ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ผลงาน โดยนำวัสดุทิ้งแล้ว (Found Objects) หรือวัสดุสำเร็จรูป

(Ready Made Object) นำมาสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลในด้านต่าง ๆ เช่น เพื่อแสดงออกในเรื่องทางจิตวิทยา (Material & Psychological) เป็นต้น²

2.2 อธิพจน์ของวัสดุ

นอกจากแนวความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมให้มีเนื้อหาสาระในทางธรรมะแล้วนั้น ยังมีขั้นตอนขบวนการสร้างรูปทรงที่มีอิทธิพลต่อผลงานในครั้งนี้เป็นอย่างมาก เพราะทุกขั้นตอนของแต่ละชิ้นงานมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนารูปแบบที่น่าสนใจ นำมาเป็นส่วนประกอบเพื่อเพิ่มความเข้าใจถึงความเปี่ยมมาในผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้

ข้าพเจ้าได้ใช้วัสดุประเภทโพลีเอสเตอร์เรซิน หรือเรซินที่รู้จักกัน โพลีเอสเตอร์เรซิน (Unsaturated Polyester Resin) เป็นพลาสติกเหลวที่นำมาใช้เป็นเนื้อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากราคาถูกกว่าวัสดุอย่างอื่น และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้งาน เช่น มีความใสและแข็งเป็นพิเศษ ง่ายต่อการนำมาใช้หล่อ ฯลฯ โพลีเอสเตอร์เรซินชนิดไม่อิ่มตัว เมื่ออยู่ในสภาพที่ยังไม่ได้ใช้งาน (ยังเป็นวัตถุดิบอยู่) จะมีสภาพเป็นของเหลวข้นคล้ายน้ำมันเครื่อง กลิ่นฉุนพอควร และเมื่อใส่สารเคมีบางชนิดลงไป จะทำให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีขึ้น จะเปลี่ยนสภาพเป็นพลาสติกแข็งใสหรืออมเหลืองอมแดง แล้วแต่ชนิดของโพลีเอสเตอร์เรซิน

โพลีเอสเตอร์เรซินมีหลายชนิด แล้วแต่การใช้งาน เช่น ใส แข็ง หดตัวน้อย ทนความร้อน ทนกรดต่างเป็นพิเศษกว่าชนิดธรรมดา ดังนั้นก่อนจะซื้อจะใช้ควรศึกษาข้อมูลให้ถูกต้องจริงจัง และต้องรู้ว่า จะนำไปใช้ทำอะไร เช่น ใช้ทำผลิตภัณฑ์เครื่องประดับหรือผลิตภัณฑ์พลาสติกหล่อ ผลิตภัณฑ์แก้วเทียม ผลิตภัณฑ์เคลือบรูป ผลิตภัณฑ์กระดุม ผลิตภัณฑ์เอปอาร์พีหรือไฟเบอร์กลาส ผลิตภัณฑ์สีโป๊รถยนต์ ฯลฯ

ในปัจจุบันในประเทศไทย มีบริษัทผู้ผลิตโพลีเอสเตอร์เรซินหลายราย เช่น

1. บริษัทสยามเคมีคอลอินดัสตรี จำกัด (Siam Chemical Industry Co., Ltd) SCI
2. บริษัท เอ็ชไทย จำกัด (Hoechst Thai Ltd.)
3. บริษัท อีเทอนัลเรซิน จำกัด (Eternal Resin Co., Ltd.) ETERNAL
4. บริษัท ไยมิตซุยโทอัสซุ จำกัด (Thai Mitsui Toatsu Co., Ltd.)

โพลีเอสเตอร์เรซินที่นิยมใช้ทำผลิตภัณฑ์เครื่องประดับมีหลายชนิด แตกต่างกันตามลักษณะการใช้งาน เช่น ใส แข็ง หล่อขึ้นใหญ่ ฯลฯ ควรเลือกใช้ให้ถูกต้อง

² อลิตา จันผิงเพ็ชร. รศ. "ศิลปะสื่อผสมและประติมากรรมสมัยใหม่". เอกสารอัดสำเนา, 2548.

โพลีเอสเตอร์เรซินที่นิยมใช้และมีจำหน่ายในตลาดคือ

1. POLYLITE/TC-600-8 ใช้สำหรับหล่อใส หล่อชิ้นงานที่มีลักษณะเป็นก้อนหล่อทั่วไป
2. POLYLITE/TP-177 ใช้สำหรับหล่อทำหินอ่อนเทียม
3. POLYLITE/KC-288-W ใช้สำหรับเคลือบรูปพลาสติกในงานทำเครื่องประดับ นำมาใช้เคลือบดอกกล้วยไม้
4. ALPOLIT/UP 240 BS ใช้สำหรับหล่อใส
5. ALPOLIT/UP 001E ใช้สำหรับชิ้นงานทั่วไป
(หรือ VIAPAL/H220E)

ยังมีโพลีเอสเตอร์เรซินอีกหลายเบอร์ ควรศึกษาข้อมูลและเลือกใช้ให้ถูกต้อง เพื่อจะได้ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับที่มีคุณภาพดีตามต้องการ³

วัสดุจำพวกเรซินทั้งแบบหล่อใส, หล่อทั่วไป, ข้ำพเจ้าได้นำมาใช้สร้างงานประติมากรรมอยู่เสมอ จนมีพื้นฐานความชำนาญในระดับหนึ่ง จนได้มาเป็นวิทยากรสอนวิชาสิ่งประดิษฐ์จากเรซินที่ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่วัดวรจันทน์อ่าวาส เขตบางคอแหลม ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน ในการสอนข้าพเจ้าได้สอนการปั้นประติมากรรมแบบนูนต่ำ, นูนสูงและแบบลอยตัวเป็นต้นแบบ สอนทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ แม่พิมพ์ยางพารา แม่พิมพ์ยางซิลิโคนในรูปแบบต่าง ๆ สอนหล่อชิ้นงานจากวัสดุปูนปลาสเตอร์ เรซินทั้งแบบหล่อใส หล่อทั่วไป และสอนทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น พวงกุญแจแก้วเทียม ที่ทับกระดาษแก้วเทียม (แก้วเทียมคือ ลักษณะเป็นก้อนใส มองเห็นวัตถุภายใน เช่น เปลือกหอย, แมลง ฯลฯ เป็นต้น)

ในการให้ความรู้แก่ผู้ที่เข้าฝึกอบรม โดยใช้เวลา 80 ชั่วโมง ได้มีปัญหอย่างหนึ่งคือผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมจบไปแล้ว ยังไม่สามารถนำวิชาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ผู้ที่เข้าฝึกอบรมยังไม่มี ความชำนาญเพียงพอ สินค้าในลักษณะเดียวกันมีอยู่ในท้องตลาดเป็นจำนวนมากและราคาต่ำ ฯลฯ ด้วยสาเหตุประการหลังนี้ ข้าพเจ้าจึงเกิดแนวความคิดที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความแปลกใหม่ในท้องตลาด โดยได้ศึกษาประเภทสินค้าในท้องตลาดที่มีความทันสมัยในเรื่องของรูปแบบสินค้า เช่น ตลาดนัดสวนจตุจักร, ตลาดนัดสวนลุมไนท์บาร์ซ่า ได้เกิดความสนใจกับสินค้าประเภทโคมเทียน ที่นำมาใช้ประดับตกแต่งภายในตัวอาคาร ธุรกิจนวดแบบสปา, โรงแรม ฯลฯ ซึ่งยังมีผู้ผลิตสินค้าประเภทนี้อยู่เป็นจำนวนน้อยและธุรกิจนวดสปา การท่องเที่ยวกำลังเจริญก้าวหน้าอย่างมาก โคมเทียนที่มีขายในท้องตลาดนั้นมีอยู่หลายลักษณะ แต่ที่ทำจากเรซินที่พบเห็น

³ พิชิต เลี่ยมพิพัฒน์. เครื่องประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 5 : 2548, หน้า 428

จะมีรูปแบบเป็นทรงกระบอกขนาดเท่า ๆ แก้วน้ำดื่ม ทำจากเรซินใส ซึ่งมีลักษณะโปร่งแสง เมื่อจุดเทียนแสงไฟจะส่งสว่างออกมาภายนอกโคมมองเห็นลวดลาย และสีสวยงาม จึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำสิ่งที่พบเห็นมาทดลองทำขึ้นเอง เพื่อจุดประสงค์นำความรู้ที่ได้นั้นกลับมาสอนให้กับผู้เข้าฝึกอบรมในวิชาของตน เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพสร้างรายได้ต่อไป

การหล่อเรซินใสทั่วไป สูตรที่ 1 หล่อใส (Non-Pigmented Clear Casting) โพลีเอสเตอร์เรซิน POLYLITE Pc-600-5 ควรผสมตัวช่วยเร่งปฏิกิริยา (Accelerator) ชนิดพิเศษคือ RP-51 เนื้อชิ้นงานจะใสมาก ไม่มีสี (หมายเหตุ : จะผสมสีก็ได้)

สูตรที่ 2 หล่อใส (Pigmented clear Casting) โพลีเอสเตอร์เรซิน POLYCITE PC-600-5 ใช้ตัวช่วยเร่งปฏิกิริยาชนิดธรรมดา คือ 6% Co-Naogtgebate สูตร 2 นี้นิยมใช้หล่อชิ้นงานใส แต่มีสีเลียนแบบหินสี พลอยหรืออัญมณีที่มีค่าต่าง ๆ ใช้หล่อทำเครื่องประดับตกแต่ง ฯลฯ

สูตรที่ 3 หล่อทึบแสง (Filler Casting) ใช้ผสมตัวช่วยเร่งปฏิกิริยาชนิดธรรมดา คือ 6% Co-Naphthenate มีส่วนผสมสารเสริม (Filler) ชนิดต่าง ๆ เช่น ผงหินอ่อน (Calcium Carbonate) ผงอะลูมิเนียมไตรไฮดรต (Aluminium Trihydrate) หรือวัตถุอื่น เช่น ผงทราย ผงโลหะ ฯลฯ เพื่อเพิ่มคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น เพิ่มน้ำหนัก สี ลวดลายหตุ ฯลฯ สูตร 3 นิยมใช้หล่อชิ้นงานทึบแสง เพื่อเลียนแบบวัสดุธรรมชาติชนิดต่าง ๆ⁴

ข้าพเจ้าได้ทดลองโดยใช้สูตรการหล่อที่ 2 หล่อใส (Pigmented Clear Casting) ใช้ท่อน้ำพลาสติก (ท่อน้ำ P.V.C.) เป็นแม่พิมพ์เพราะมีลักษณะรูปทรงกระบอก เลือกขนาดและตัดให้มีความสูงตามต้องการ แต่ที่สำคัญคือ ชิ้นงานที่มีรูปทรงกระบอกนั้นภายในจะต้องโปร่งไม่ตัน (เหมือนแก้วน้ำ) จึงจำเป็นจะต้องมีไส้ในตรงกลางแม่พิมพ์ท่อน้ำพลาสติก (ท่อน้ำ P.V.C.) อีกที และต้องสามารถถอดออกจากชิ้นงานได้โดยง่ายไม่ทำลายชิ้นงาน เพราะเรซินเวลาแข็งตัวจะมีอาการหดตัวถ้าไส้ในเป็นลักษณะของแข็ง จะมีการเบียดครัดอย่างมาก และถอดไส้ในออกจากชิ้นงานได้ลำบาก อาจเกิดความเสียหายได้ง่าย จากปัญหานี้ข้าพเจ้าได้นำเอาเทียนมาหล่อเป็นไส้ในแทนด้วยเทียนมีคุณสมบัติ เมื่อแห้งจะแข็งและสามารถละลายอ่อนตัวลงได้ด้วยความร้อน จึงเหมาะสมที่สุดที่จะนำมาเป็นไส้ใน เพราะเรซินเวลาแข็งตัวนอกจากจะมีอาการหดตัวแล้ว จะมีอุณหภูมิความร้อนสูง พอที่จะละลายผิวเทียนที่เป็นไส้ในได้ จึงสามารถถอดไส้ในออกจากชิ้นงานได้ง่าย และไม่ทำลายชิ้นงานสะดวกในการผลิตในระบบอุตสาหกรรมต่อไป ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการผลิตโคมเทียนและได้ค้นแบบเทคนิคการสร้างลวดลายจากน้ำเทียน ทำให้ชิ้นงานเกิดความแปลกใหม่ไม่เหมือนใครในท้องตลาด กับสินค้าประเภทเดียวกัน ข้าพเจ้าได้นำความรู้ที่ได้ไปฝึกสอนให้กับผู้เข้าฝึกอบรมและมีการพัฒนามาผลิต โดยใช้เทคนิคเดียวกันจากโคมเทียนมาผลิตเป็นโคมไฟที่มีขนาดใหญ่ขึ้น กล่องไส้ของซึ่งเป็นรูป

⁴ พิชิต เลี่ยมพิพัฒน์. เครื่องประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 5: 2548, หน้า 444

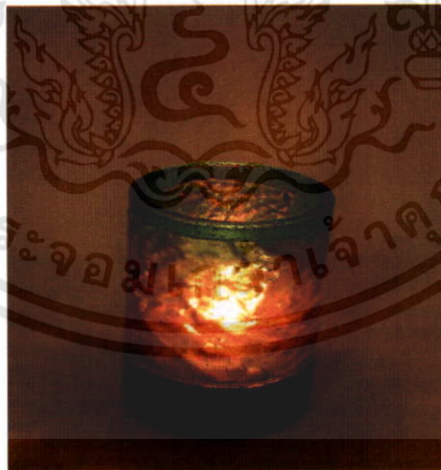
ทรงกระบอกมาเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมและเทคนิคนี้ก็ได้สร้างความท้าทายแก่ตัวข้าพเจ้าในการสร้างรูปทรงของชิ้นงานมาโดยตลอด จนเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลงานประติมากรรมของข้าพเจ้าในระยะต่อมา

ภาพถ่ายอย่างผลงาน

ผลิตภัณฑ์จากเรซินใสที่คิดประดิษฐ์ขึ้นมาโดยใช้เทคนิคเทียนไขมาเป็นไส้ใน

ภาพที่ 2.1 โคมเทียนแบบผิวเรียบ

ภาพที่ 2.2 โคมเทียนแบบมีลวดลาย

ภาพที่ 2.3 กล่องใส่ของสี่เหลี่ยม

ในช่วงที่มีพัฒนาผลิตภัณฑ์เรซินใสที่ใช้ใส่ในเป็นเทียน ข้าพเจ้ากำลังศึกษาปริญญาโทสาขา
ทัศนศิลป์ ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 พ.ศ. 2549 ข้าพเจ้าได้นำเอาเทคนิคนี้มาลงใช้สร้างสรรค์ในผลงาน
เรียน วิชา Electrics, Light and Sound ไฟฟ้าและแสงสี ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 2 ผลงาน โดยสร้างรูปทรงเป็น
รูปหัวใจมนุษย์เหมือนจริงมี 3 ขนาด เล็ก, กลาง, ใหญ่ ภายในใส่หลอดไฟที่สามารถกระพริบได้ นับว่า
เป็นครั้งแรกที่สามารถสร้างสรรค์รูปทรงภายนอกได้อิสระมากขึ้น นอกเหนือจากรูปทรงเรขาคณิตและ
ได้คิดค้นวิธีการนำเทียนที่เป็นใสในออกได้ โดยการนำไปต้มกับน้ำร้อน นับว่าเป็นจุดสำคัญมากของ
เทคนิคนี้ และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผลงานของข้าพเจ้าในระยะต่อมา

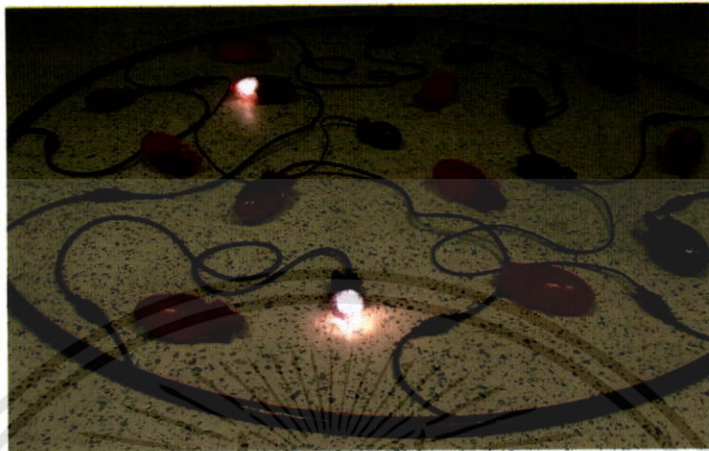
ภาพผลงานประติมากรรมในวิชา Electrics, Light and Sound ไฟฟ้าและแสงสี ชั้นที่ 1

ภาพที่ 2.4 ผลงาน "โลกหัวใจ" มุมมองที่ 1

ภาพที่ 2.5 ผลงาน "โลกหัวใจ" มุมมองที่ 2

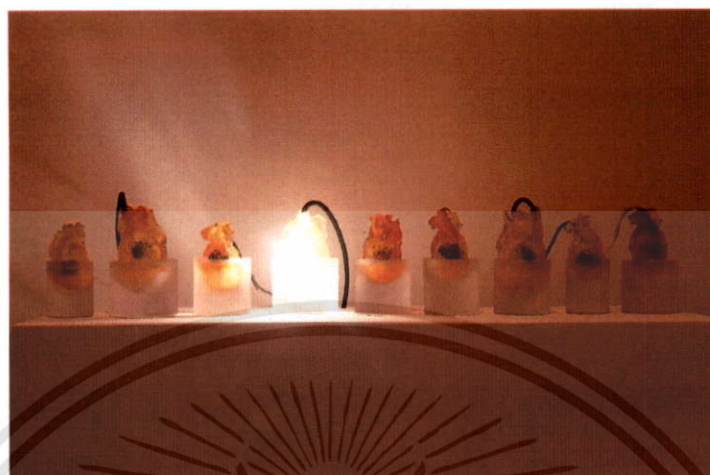

ภาพที่ 2.6 ผลงาน “โลกหัวใจ” มุมมองที่ 3

ภาพที่ 2.7 รายละเอียดของผลงาน “โลกหัวใจ”

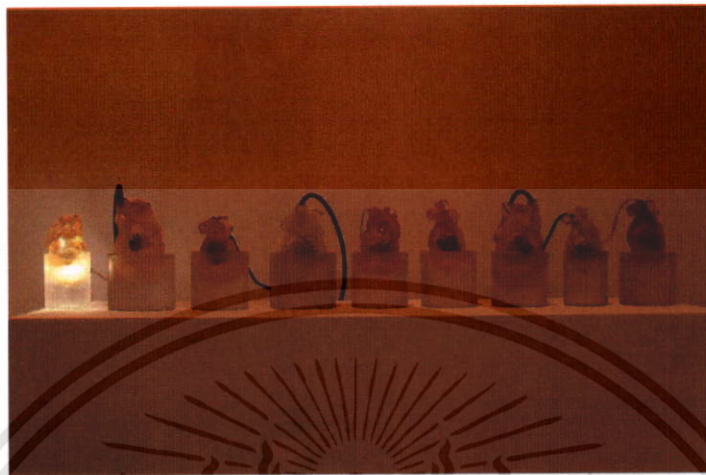
ภาพผลงานประติมากรรมในวิชา Electrics, Light and Sound ไฟฟ้าและแสงสี ชั้นที่ 2

ภาพที่ 2.8 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 1

ภาพที่ 2.9 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 2

ภาพที่ 2.10 ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม” มุมมองที่ 3

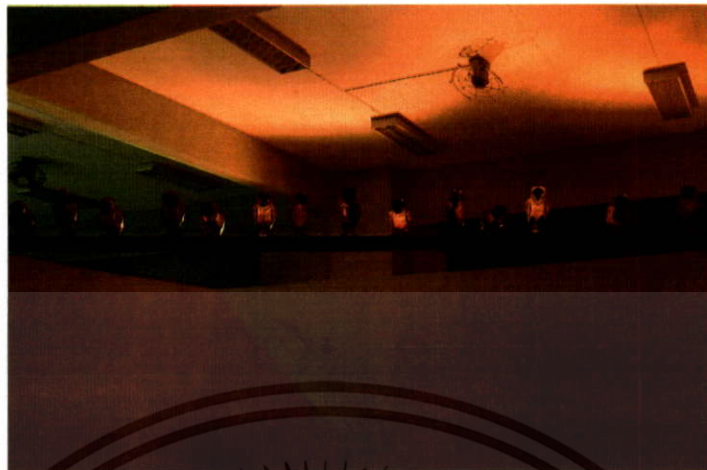
ภาพที่ 2.11 รายละเอียดของผลงาน ผลงาน “ดวงใจสี่เหลี่ยม”

และในภาคการศึกษาเดียวกันนี้ ในวิชา Visual Art Project ข้าพเจ้าได้นำแนวความคิดที่จะสร้างผลงานประติมากรรมให้มีเนื้อหาไปในทางธรรมะในเรื่องของการพิจารณาความตายที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการได้ฟังเทศนาธรรมและโอวาทธรรมจากองค์หลวงปู่จาม มหาบุญญ์ ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยได้แนวความคิดจะสร้างรูปทรงของนกแสก ที่ข้าพเจ้าให้เป็นเสมือนตัวแทนแห่งความตาย (ตายความเชื่อของคนไทยโบราณ) โดยได้สร้างสรรค์รูปทรงนกแสกแบบเหมือนจริงผ่านขบวนการเทคนิค เช่นเดียวกันกับผลงานชุดโลกหัวใจและดวงใจสีเหลืองและได้มีการเสริมเหล็กเส้น ทำเป็นขานกให้ดูสมจริงยิ่งขึ้น ผลงานมีอยู่ด้วยกัน 2 ชิ้น นับเป็นผลงาน 2 ชิ้นแรกก่อน จะพัฒนามาเป็นผลงานศิลปะนิพนธ์ต่อไป

ภาพผลงานประติมากรรมที่ส่งในวิชา Visual Arts Project 3 ชั้นที่ 1

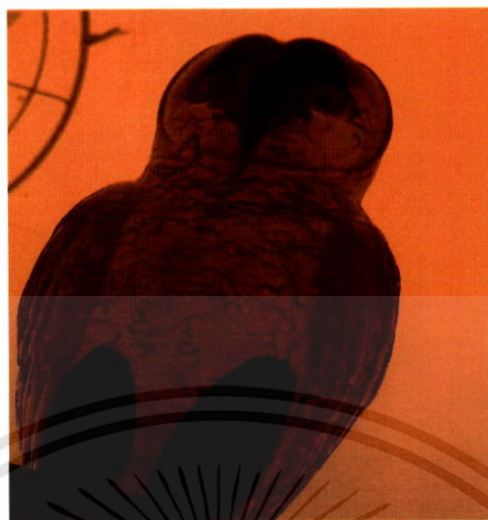
ภาพที่ 2.12 ผลงาน “ผีเสื้อ” นูมมองที่ 1

ภาพที่ 2.13 ผลงาน “เฝ้าคอย” มุมมองที่ 2

ภาพที่ 2.14 ผลงาน “เฝ้าคอย” มุมมองที่ 3

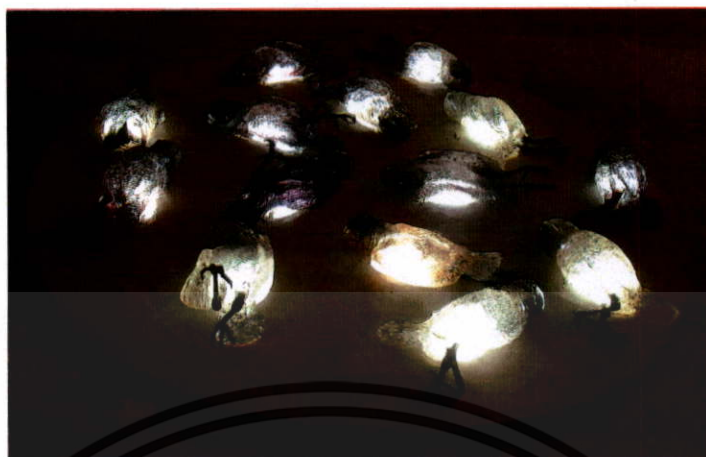

ภาพที่ 2.15 รายละเอียดของผลงาน “เฝ้าคอย”

ภาพผลงานประติมากรรมที่ส่งในวิชา Visual Arts Project 3 ชั้นที่ 2

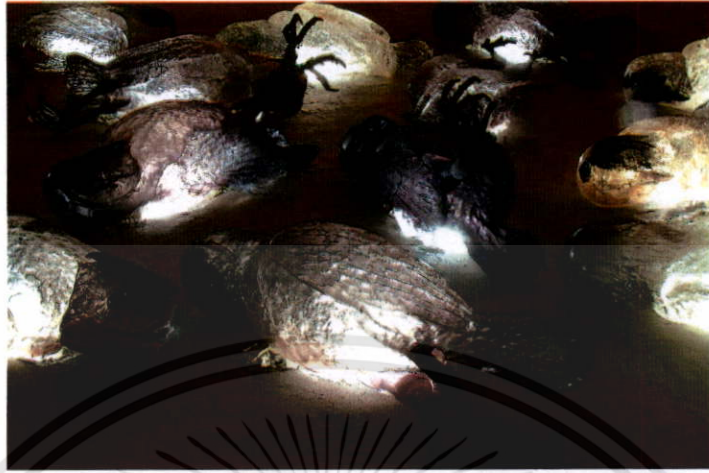
ภาพที่ 2.16 ผลงาน “ดาวสังหรณ์” มุมมองที่ 1

ภาพที่ 2.17 ผลงาน “लगสังหรณ์” มุมมองที่ 2

ภาพที่ 2.18 ผลงาน “लगสังหรณ์” มุมมองที่ 3

ภาพที่ 2.19 รายละเอียดของผลงาน “लगสังหรณ์”

บทที่ 3

การดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนการศึกษาหาข้อมูล

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะเริ่มต้นนั้น ข้าพเจ้าได้ไปศึกษาค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ที่จะนำมาเป็นแบบสร้างสรรค์เป็นผลงาน เช่น นกแสก แมวดำ โดยการหาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ข้อเขียนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและตำนานของสัตว์ทั้งสองชนิด และศึกษาทางด้านกายวิภาคสัตว์ สรีระร่างกาย กระดูก กล้ามเนื้อ อุนิสัย อาหาร ที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต เก็บบันทึกเป็นภาพถ่ายของสัตว์ทั้ง 2 ชนิด ในท่าทางอากัปกิริยาต่าง ๆ รายละเอียดของร่างกายทั้งขน, เล็บ, ตา ฯลฯ รวบรวมไว้เป็นข้อมูลในการสร้างผลงานและสร้างภาพร่าง

ก่อนสร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องสร้างภาพร่างขึ้นก่อน เพื่อที่จะแปลงข้อมูลที่ได้มาแสดงออกเป็นผลงานศิลปะในรูปแบบและทิศทางตามแนวความคิดและค้นหาความลงตัวขององค์ประกอบศิลป์ในผลงาน ภาพร่างมีทั้งที่เป็น 2 มิติและแบบจำลอง 3 มิติ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละผลงาน

ภาพร่าง 2 มิติยังถูกแบ่งออกเป็น 2 ระยะด้วยกัน คือ ภาพร่างระยะแรกจะเป็นลักษณะงานวาดเส้น โดยใช้ดินสอดำหรือปากกาดำ วาดเป็นรูปทรงของสัตว์ที่ต้องการสื่อความหมาย วาดค้นหาท่าทาง และองค์ประกอบศิลป์แล้วคัดเลือกภาพร่างที่เหมาะสมนำมาเป็นแบบสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

ภาพร่างระยะที่ 2 ถูกสร้างขึ้นเพราะความไม่ลงตัวของผลงานที่สร้างเสร็จแล้ว และต้องการแก้ไข ปรับปรุง เสริมแต่งให้ผลงานเกิดความลงตัวตามแนวความคิดให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดวางผลงานตามแบบภาพร่างระยะแรกและทดลองจัดแบบใหม่ แล้วถ่ายภาพบันทึกเก็บไว้ นำภาพที่ถ่ายไปอัดเป็นรูป นำรูปถ่ายที่ได้ไปขยายใหญ่ โดยใช้วิธีถ่ายเอกสารจะได้รูปภาพขาว – ดำ ขนาดเท่ากระดาษ A4 วาดด้วยดินสอดำหรือดินสอสีลงไป ตกแต่งวิธีเพิ่มเติมรายละเอียด เช่น เพิ่มตัวสัตว์อื่นไปช่วยเพิ่มเรื่องราว และองค์ประกอบศิลป์ ทิศทางและแนวทางของการใช้แสงและสีของหลอดไฟ ภาพร่างในขั้นตอนนี้จะช่วยให้มองเห็นผลงานและบรรยากาศภายในห้องแสดงงานก่อนเสร็จสมบูรณ์ได้อย่างชัดเจนและมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น

3.2 ภาพร่างและแบบจำลองกับการพัฒนา

ภาพร่างแบบจำลอง ชุดที่ 1

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างการทำต้นแบบ

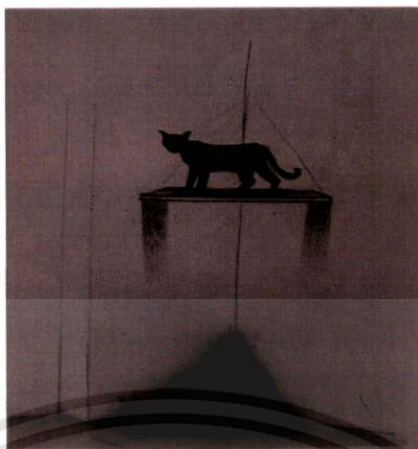
ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างการทำต้นแบบ

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างแม่แบบข้างซีลีโคนแบบผ่า

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างแม่แบบนอกไฟเบอร์กลาส

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างขั้นที่ 5

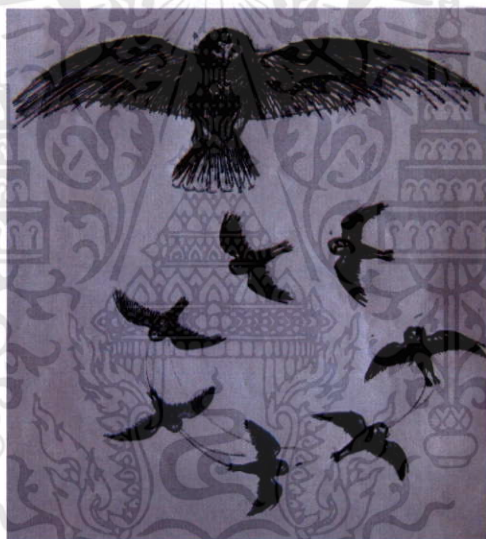
ภาพที่ 3.6 ภาพร่างขั้นที่ 6

ภาพร่างชุดที่ 1 เป็นภาพร่างในระยะที่ 2 ได้ตกแต่งเพิ่มเติมจากภาพร่างในระยะแรก โดยภาพร่างระยะแรก ข้าพเจ้าได้สนใจกับชานก ขนาดเล็กที่นอนตาย และได้สังเกตชานกที่งอหงิก แสดงอาการทรมาน ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกที่ตรงกับคำว่าเกิดมาทุกข์ ซึ่งตรงกับแนวความคิด และตัดสินใจเลือกที่จะสร้างรูปทรงของนกชานกเล็กที่นอนตายแสดงอาการของชาที่งอหงิกจำนวนมาก และจัดวางเป็นวงกลมขนาดใหญ่ เพื่อการพิจารณาความตายที่มึนงงนอนตายอยู่พื้นคล้ายการเดิน จงกลมรอบผลงาน

เมื่อผลงานสร้างเสร็จจัดวางตามแบบภาพร่างระยะแรก ผลงานเกิดความไม่ลงตัวทั้งองค์ประกอบศิลป์และอารมณ์ความรู้สึกที่ผลงานยังไม่สามารถสื่อสารให้คล้อยตามแนวความคิดได้เท่าที่ควร และผลงานยังไม่น่าสนใจมากนัก เพราะอยู่ติดกับพื้นต่ำจนเกินไป จึงแก้ไขโดยการเพิ่มเติมแมวดำลงไปช่วยเพิ่มระยะสูงต่ำปรับองค์ประกอบศิลป์ในผลงานและเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างคนดูกับนกที่นอนตายให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามแนวความคิด ด้วยเหตุผลที่แมวดำมีความผูกพันกับมนุษย์ในฐานะแมวผี สัตว์ที่สามารถทำให้คนรู้สึกถึงความตายได้เป็นอย่างดี

ข้าพเจ้าได้เลือก ภาพร่างชิ้นที่ 1 มาขยายเพิ่มเติมให้กับผลงานจริง ด้วยเหตุผลที่มีความลงตัว ขององค์ประกอบคือ แมวไม่มากและน้อยจนเกินไป ทำทางของแมวจึงหวัะระย้าเหมาะสมและพอดี จัดวางเป็นวงกลมตามแนวความคิดเดิมที่ลงตัวดีแล้ว

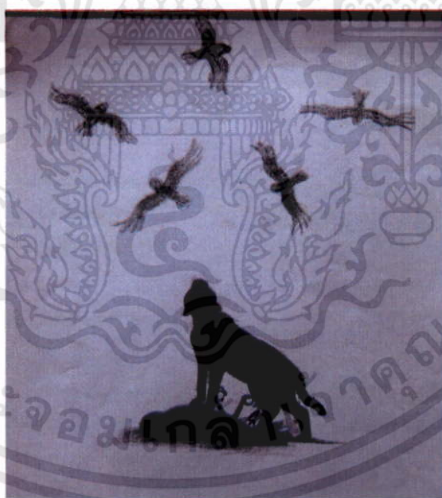
ภาพร่างแบบจำลอง ชุดที่ 2

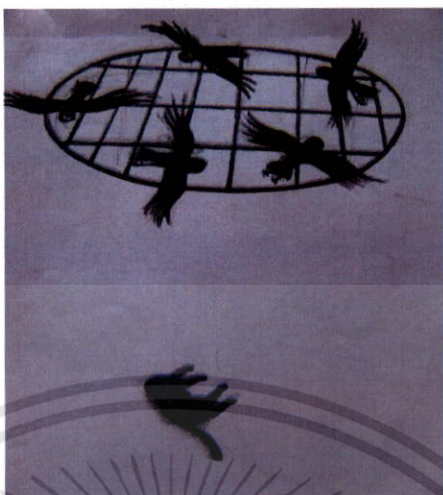
ภาพที่ 3.7 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.8 ภาพร่างจีนที่ 2

ภาพที่ 3.9 ภาพร่างจีนที่ 3

ภาพที่ 3.10 ภาพร่างชิ้นที่ 4

ภาพที่ 3.11 แบบจำลองชิ้นที่ 1

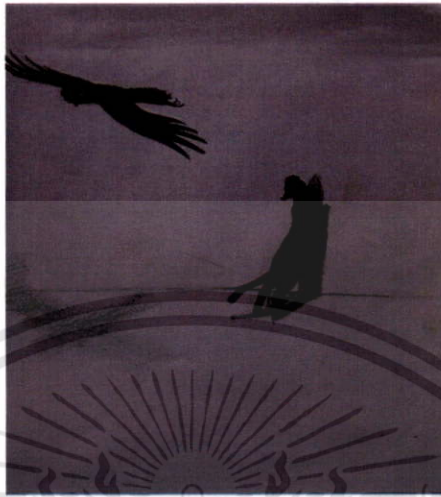
ภาพที่ 3.12 แบบจำลองจีนที่ 2

ภาพร่างและแบบจำลองชุดที่ 2 ได้เปลี่ยนแปลงจากผลงานจีนที่แล้ว โดยการเปลี่ยนรูปทรงในการแสดงออก โดยใช้รูปทรงของนกแสกในท่าบินเหินสูงอยู่ด้านบนเพดาน ด้วยแนวความคิดที่จะให้นกแสกเป็นเหมือนสัญลักษณ์การบอกเหตุหรือเตือนภัยถึงกรรมที่จะคอยส่งผลให้พึงสำนึกว่าชีวิตเป็นของไม่เที่ยง ระลึกถึงความตายของตนตามแนวความคิด และต้องการที่จะปรับระดับของผลงานให้มีมุมมองที่สูงขึ้น จากผลงานชิ้นแรกที่อยู่ในระดับพื้นราบเป็นส่วนใหญ่

ข้าพเจ้าได้เลือกแบบจำลองจีนที่ 2 นำมาขยายเป็นผลงานจริง ด้วยเหตุผลที่แบบจำลองมีความลงตัวทางด้านองค์ประกอบ จังหวะของเส้น โครงสร้างที่มีลักษณะเส้นโค้งเป็นวง ช่วยแก้ปัญหาการยึดติดตัวนกกับเพดานให้มีความกลมกลืนและช่วยสร้างความเคลื่อนไหว ทำให้นกบินไปตามจังหวะของเส้นโค้งที่ดัดเป็นวงได้อิสระมากกว่าแบบจำลองจีนที่ 1 และภาพร่างทั้ง 4 ชิ้น

แบบจำลองยังทำให้ง่ายต่อการขยายผลงาน ซึ่งสามารถเห็นรูปทรงที่แน่นอน การกินเนื้อที่ในอากาศทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและข้อผิดพลาดน้อยลง

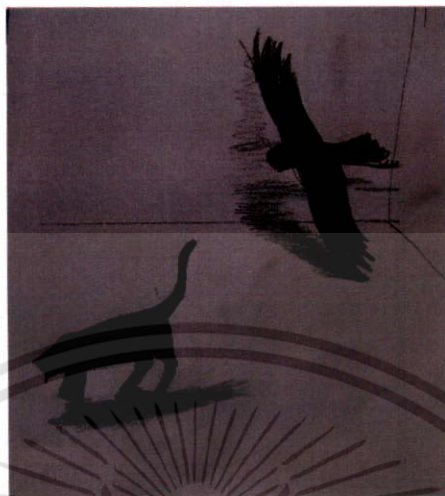
ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพที่ 3.13 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.14 ภาพร่างชิ้นที่ 2

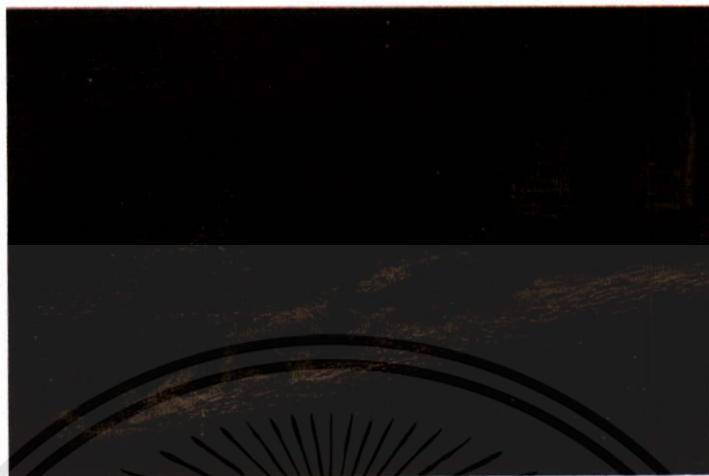

ภาพที่ 3.15 ภาพร่างจีนที่ 3

ภาพร่างระยะที่ 2

ภาพที่ 3.16 ภาพร่างจีนที่ 1

ภาพที่ 3.17 ภาพร่างชั้นที่ 2

ภาพร่างชุดนี้มีแนวความคิดที่จะปรับให้ผลงานมีความกระชับให้มากขึ้น ใช้ตัวчинงานที่ไม่มาก แต่สามารถบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่ต้องการตามแนวความคิดได้ เพราะผลงานทั้ง 2 ชั้นที่ผ่านมาใช้ตัวчинงานเป็นจำนวนมาก และใช้เวลาในการสร้างสรรค์เป็นเวลานานเข้าเกินไป

ในภาพร่างชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ใช้แนวคำและนกแสกมาเป็นสื่อเช่นเดียวกับผลงานชั้นที่ 1 และ 2 ตามแนวความคิดเดิมที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความตาย ที่ผูกพันกับมนุษย์ที่สุด ข้าพเจ้าได้เลือกภาพร่างชั้นที่ 3 มาขยายเป็นผลงานจริงเพราะมีความชัดเจนและตรงกับแนวความคิดมากที่สุด แมวที่ไม่มีหัว เปรียบเสมือนสิ่งที่กำลังจะตาย โดยมีนกแสกบินมาด้านหลัง เปรียบเสมือนความตายที่กำลังจะมาแสดงถึงความไม่แน่นอนของชีวิต ทำให้ระลึกถึงความตายได้ตามแนวความคิดเป็นอย่างดี

ส่วนภาพระยะที่ 2 เป็นการกำหนดแสงและสีของหลอดไฟฟ้ารวมถึงทิศทางของแสงที่ออกมา ภายนอกและภายในผลงาน โดยได้เลือกภาพร่างชั้นที่ 2 แสงไฟสีขาววนวนช่วยทำให้ผลงานเกิดความชัดเจนและสมจริงของสีในวัสดุ และมีการเพิ่มขนาดเล็กน้อยนตายบริเวณพื้น เพื่อเสริมเรื่องราวและทำให้ผลงานดูหนาแน่นขึ้นด้วย

ภาพร่างชุดที่ 4

ภาพที่ 3.18 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพร่างระยะที่ 2

ภาพที่ 3.19 ภาพร่างชิ้นที่ 1

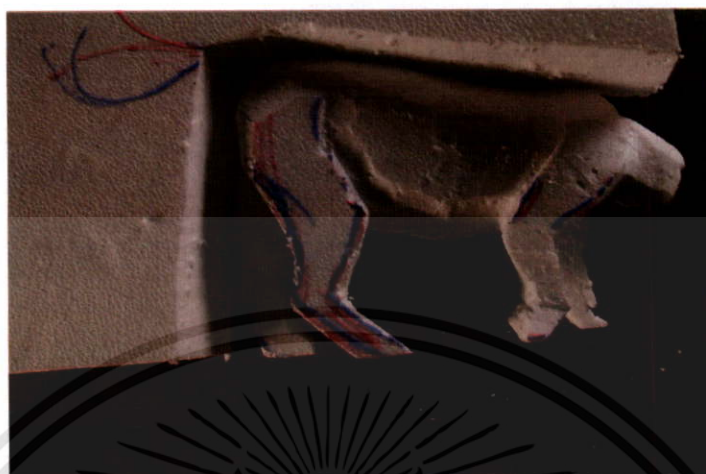
ภาพที่ 3.20 ภาพร่างขั้นที่ 2

ภาพร่างชุดนี้ได้รับอิทธิพลจากภาพร่างชุดที่ 3 ที่ต้องการนำเสนอผลงานแบบกระชับและเรียบง่าย โดยนำเสนอในแง่มุมมองของเงาสะท้อนหรือภาพสะท้อนตัวเอง โดยอ้างอิงตามความเชื่อในเรื่องของคนใกล้ตาย จะมองไม่เห็นเงาของตัวเอง เป็นลางบอกเหตุให้รู้ล่วงหน้าก่อนตาย และในภาพร่างระยะที่ 2 ได้มีการเพิ่มเติมตัวขนาดเล็กลงบนตายคามบริเวณตัวแมวจัดแสงไฟ เพื่อสร้างเรื่องราวและทำให้ผลงานดูหนาแน่นขึ้น

3.3 กระบวนการสร้างผลงาน

เมื่อได้ภาพร่างที่จะนำมาสร้างเป็นผลงานจริง ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

1. ขั้นตอนการทำต้นแบบ

ภาพที่ 3.21 ตัวอย่างการทำต้นแบบ

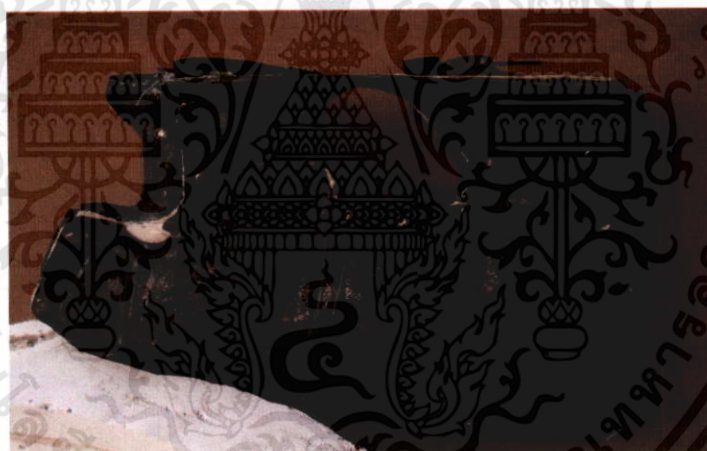
ภาพที่ 3.22 ตัวอย่างการทำต้นแบบ

เริ่มต้นโดยการนำโฟมแท่งมาแกะเป็นรูปทรงตามแบบภาพร่าง โดยขยายให้มีขนาดเท่าของจริง ใช้มีดปลายแหลมแบบยาวและกระดาษทรายแบบหยาบ แกะและขัดโฟมเป็นรูปทรงได้ตามต้องการแล้ว ข้างเจ้าจะใช้ดินเยื่อกระดาษ (ดินญี่ปุ่น) ปั้นตกแต่งผิวด้านนอก ปิดร่องรอยของเม็คโฟมและเสริมแต่งให้ผลงานดูเหมือนจริงมากยิ่งขึ้น เมื่อดินแห้งจะแข็ง ใช้กระดาษทรายแบบหยาบและละเอียดขัดตกแต่งผิวให้ดูเรียบร้อย ต้นแบบที่ได้จะมีผิวลักษณะคล้ายกับผลงานประติมากรรมที่ทำจากปูนปลาสเตอร์และไฟเบอร์กลาส

2. ขั้นตอนการทำแม่แบบ

ภาพที่ 3.23 ตัวอย่างแม่แบบของซิลิโคนแบบผ้า

ภาพที่ 3.24 ตัวอย่างแม่แบบนอกไฟเบอร์กลาส

เมื่อได้ต้นแบบแล้วข้าพเจ้าจะนำไปทำแม่แบบยาง โดยเลือกใช้ยางซิลิโคนที่มีความคงทนต่อความร้อนเป็นอย่างดี เหมาะกับการนำมาหล่อเรซินใสที่มีอุณหภูมิสูงขณะแข็งตัว วิธีการสร้างแม่แบบในศิลปนิพนธ์ชุดนี้มีอยู่หลายแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของต้นแบบ มีทั้งแม่แบบยางแบบถลอก แม่แบบยางแบบผ้า ผ้า 2 ชั้น 3 ชั้น 4 ชั้น จะขอยกตัวอย่างการทำแม่แบบยางซิลิโคนผ้า 2 ชั้น ตามวิธีของ WACKER¹

- เตรียมต้นแบบให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ จัดวางบนแท่งรอง ทาหรือเคลือบวัสดุเคลือบผิว ป้องกันการติดให้ทั่ว
 - กำหนดแนวแบ่งที่ต้นแบบ
 - ปั้นดินน้ำมันให้เป็นแผ่นขนาดความหนาประมาณ 1-2 ซม. กว้างประมาณ 5 ซม. กว้างบนแนวแบ่งทำเป็นปีก แต่งผิวให้เรียบ
 - ใช้ด้ามพู่กันกดที่ปีกดินน้ำมันเป็นร่อง สำหรับเป็นจุดประกบกันให้มีระยะห่างกัน 5-10 ซม.
 - ผสมยางซิลิโคนกับตัวทำให้แข็งในปริมาณน้อย ๆ ครั้งละ 30-100 กรัม ใช้พู่กันกลมเบอร์ 12 ตัดปลายตรงหรือแปรงขนาดเล็ก จุ่มยางซิลิโคนทาและขี้นไปบนผิวหน้าครั้งแรกของต้นแบบเป็นชั้นผิวบาง ๆ ให้ทั่วประมาณ 2 ชั้น (ทาทีละชั้น) หนาประมาณ 0.5-1 มม. ทิ้งให้ยางซิลิโคนเริ่มแข็งตัว ผิวยังไม่เหนียวเหนอะ แต่ไม่ไหลย้อย
 - ผสมยางซิลิโคนกับตัวทำให้แข็งในปริมาณที่มากขึ้น ทาทับลงไปทีละชั้น จนได้ความหนาประมาณ 5-15 มม.
 - ถมยางซิลิโคนเป็นจุดนูน 2-3 จุด เพื่อช่วยประกบกับแม่แบบนอก
 - ทิ้งให้ยางซิลิโคนแข็งตัวสนิท 4-24 ชม. ผิวไม่เหนียวเหนอะ
 - ผสมปูนปลาสเตอร์กับน้ำในปริมาณครั้งละน้อย ๆ รอจนเริ่มมีความชื้น จึงใช้ไม้แผ่นเรียบป้ายทับบนยางซิลิโคนให้ทั่ว โดยให้ความหนาประมาณ 3-5 ซม. หรือมากกว่า เมื่อปูนปลาสเตอร์แข็งตัวให้ใช้มีดขูดผิวให้เรียบเสมอ
 - ปลดยทิ้งให้ปูนปลาสเตอร์ให้แข็งตัวสนิท จะได้แม่แบบนอกหรือแม่พิมพ์ครอบชิ้นแรก
- หมายเหตุ** เพื่อความแข็งแรง แม่แบบอาจเปลี่ยนจากปูนปลาสเตอร์เป็นไฟเบอร์กลาสได้
- ดึงดินน้ำมันที่กั้นเป็นปีกออก
 - เคลือบผิวปีกยางซิลิโคนด้วยวัสดุเคลือบผิวป้องกันการติด (น้ำยากอดเบ พี.วี.เอ)
 - ผสมยางซิลิโคนทำตามขั้นตอนเดิมอีกครั้งจนเสร็จ แล้วทำแม่แบบนอกชิ้นที่สอง
 - ผสมยางซิลิโคนกับตัวทำให้แข็งในปริมาณน้อย ๆ ครั้งละ 30-100 กรัม ใช้พู่กันกลมเบอร์ 12 ตัดปลายตรงหรือแปรงขนาดเล็ก จุ่มยางซิลิโคนทาและขี้นไปบนผิวหน้าครั้งแรกของต้นแบบเป็นชั้นผิวบาง ๆ ให้ทั่วประมาณ 2 ชั้น (ทาทีละชั้น) หนาประมาณ 0.5-1 มม. ทิ้งให้ยางซิลิโคนเริ่มแข็งตัว ผิวยังไม่เหนียวเหนอะ แต่ไม่ไหลย้อย
 - ผสมยางซิลิโคนกับตัวทำให้แข็งในปริมาณที่มากขึ้น ทาทับลงไปทีละชั้น จนได้ความหนาประมาณ 5-15 มม.
 - ถมยางซิลิโคนเป็นจุดนูน 2-3 จุด เพื่อช่วยประกบกับแม่แบบนอก
 - ทิ้งให้ยางซิลิโคนแข็งตัวสนิท 4-24 ชม. ผิวไม่เหนียวเหนอะ

- ผสมปูนปลาสเตอร์กับน้ำในปริมาณครั้งละน้อย ๆ รอกจนเริ่มมีความชื้น จึงใช้ไม้แผ่นเรียบ ป้ายทับบนยางซีลิกอนให้ทั่ว โดยให้ความหนาประมาณ 3-5 ซม. หรือมากกว่า เมื่อปูนปลาสเตอร์ แข็งตัวให้ใช้มีดขูดผิวให้เรียบเสมอ

- ปลดลวดให้ปูนปลาสเตอร์ให้แข็งตัวสนิท จะได้แม่แบบนอกหรือแม่พิมพ์ครอบชั้นที่สอง
- แยกแม่แบบนอก (หรือพิมพ์ครอบ) ออกจากแม่แบบยางซีลิกอน
- แยกแม่แบบยางซีลิกอนออกจากดินแบบ
- ประกอบแม่แบบยางซีลิกอนเข้ากับแม่แบบนอกปูนปลาสเตอร์ ซึ่งพร้อมจะนำไปหล่อชิ้นงาน

ต่อไป

3. ขั้นตอนการหล่อด้วยเรซินใสและตกแต่งผิวชิ้นงาน

ภาพที่ 3.25 ใ้สีในที่ทำจากวัสดุเทียนไข

⁵ พิชิต เลี่ยมพิพัฒน์. เครื่องประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 5 : 2548, หน้า 57 – 60.

ภาพที่ 3.26 การจัดวางให้ใส่ในเทียนไขอยู่บริเวณกลางแม่แบบ

ภาพที่ 3.27 ชิ้นงานที่หล่อด้วยเรซินใส่นำออกจากแม่แบบ

ภาพที่ 3.28 ชั่งงานคัมกับน้ำร้อนเพื่อเอาใส่ในเทียนไขออกให้หมด

เมื่อได้แม่แบบก็จะเข้าสู่ขั้นตอนกระบวนการหล่อชิ้นงาน โดยใช้เรซินใสเป็นวัสดุ ขั้นตอนต่าง ๆ ข้าพเจ้าได้คิดค้นและดัดแปลงขึ้นเองดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 อธิทธิพลของวัสดุ ซึ่งจะมีขั้นตอนโดยสรุปดังนี้

- ทำใส่ในที่เป็นเทียนไขขึ้นก่อน โดยนำแม่แบบ (ถ้าเป็นชนิดค่า 2 ชั้น) ก็จะเริ่มการแยกแม่แบบออกจากกัน นำดินเหนียวมาปั้นแปะลงไปบนแม่แบบ กดดินให้มีความหนาประมาณ 1 – 2 ซม. โดยรอบทั้ง 2 ชั้น

- นำแม่แบบมาประกบและรัดให้แน่นตามเดิม

- ละลายเทียนไขด้วยการต้ม

- เทเทียนไขที่ละลายแล้วลงไปบนแม่แบบจนเต็ม รอจนเทียนไขแข็งสนิท

- แกะแม่แบบออก แกะดินเหนียว จะได้ใส่ในที่เป็นเทียนไข

- นำใส่ในเทียนไขมาทำลวดลาย โดยใช้มีดดาเทียนหยดเป็นจุดเข้าไปมาหรือไม้ก้านน้ำเทียนเทวดาให้เป็นเส้นทับซ้อนจนเกิดมิติ

- นำแม่แบบที่ติดดินเหนียวไปล้างทำความสะอาด เอาใส่ในเทียนไขที่ทำลวดลายเรียบร้อยแล้ว จัดวางให้อยู่บริเวณกลางแม่แบบทั้ง 2 ชั้น และประกบแม่แบบรัดให้แน่นตามเดิม

- ผสมเรซินใส โดยใช้สัดส่วนเรซินตามต้องการ ใส่ตัวเร่งแข็งผสมให้เข้ากันแล้วค่อย ๆ เทลงแม่แบบจนเต็ม รอจนเรซินเริ่มแข็งตัว เรซินจะมีอุณหภูมิที่ค่อนข้างสูง ความร้อนของเรซินจะค่อย ๆ ละลายใส่เทียนที่อยู่ภายในได้บางส่วน

- แกะแม่แบบจะได้ชิ้นงานและเทน้ำเทียนที่ละลายแล้วบางส่วนออก

- รอนจนเรซินลดอุณหภูมิลงและแข็งดีแล้ว นำชิ้นงานที่ได้ไปต้มกับน้ำร้อนเพื่อละลายเทียนไขที่ยังละลายไม่หมด
- เทียนละลายออกหมดแล้วนำชิ้นงานขึ้นจากน้ำร้อน เอาผ้าเช็ดทำความสะอาดรอให้ชิ้นงานเย็นตัวลง
- นำชิ้นงานไปขัดผิวด้วยกระดาษทรายน้ำเบอร์ตั้งแต่ 80, 100, 200, 400, 600, 800, 1,000 ขัดไล่เบอร์จนครบผิวชิ้นงานจะเรียบ
- ฟันแล็กเกอร์เงา ผิวชิ้นงานจะใสเงาเหมือนแก้วเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

บทที่ 4
วิเคราะห์การพัฒนาผลงาน

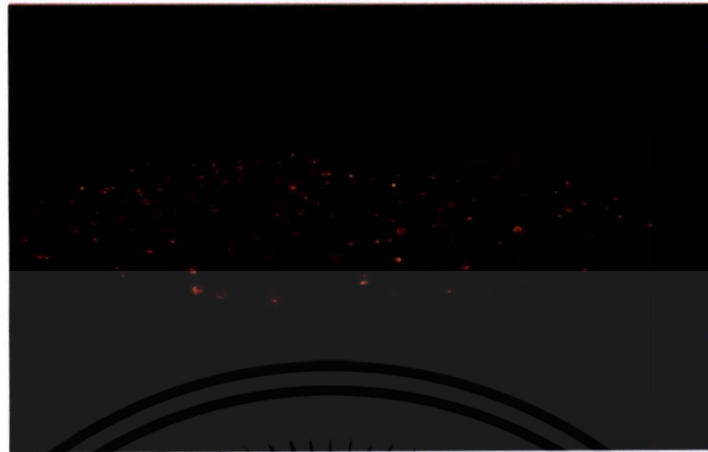
4.1 ผลงานชุดที่ 1

ภาพที่ 4.1 มุมมองที่ 1

ภาพที่ 4.2 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 4.3 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 4.4 รายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 4.5 รายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 4.6 รายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 4.7 รายละเอียดของผลงาน

ผลงานมีการแก้ไขเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนบางส่วนจากภาพร่าง เพื่อให้ดูเหมาะสมกับภาพแวดล้อม และทำให้ผลงานดูสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้มีการขยายพื้นที่จากเดิมที่มีนกนอนอยู่ในพื้นที่วงกลมกว้าง 2 เมตร ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกว่าการขยายผลงานดูหนาแน่นเกินไป ทำให้เห็นรายละเอียดรูปทรงนกแต่ละตัว ไม่ชัดเจนนัก ข้าพเจ้าได้แก้ไขโดยการขยายผลงานให้กว้างขึ้นเป็น 4 เมตร แล้วกระจายตัวนกให้ทั่วพื้นที่ ทำให้เห็นรายละเอียดของรูปทรงนกได้ดีขึ้น

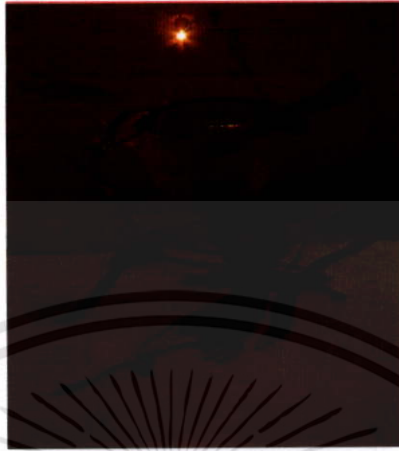
ผลงานมีการเพิ่มเติมแสงไฟ โดยใช้หลอดไฟขนาดเล็กอยู่ใต้พื้นทรายส่องแสงสีเหลือง ผ่านตามตัวนก ช่วยทำให้ผลงานมีความน่าสนใจและทำให้เห็นรายละเอียดภายในตัวนก ทั้งพื้นผิวและสีที่มีความแตกต่างกัน

ข้าพเจ้าได้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งการวางตัวแมวจากภาพร่างเล็กน้อย โดยให้แมวในท่านั่งเปลี่ยนตำแหน่งกับลูกแมวในท่านอน เพราะข้อจำกัดของพื้นที่ซึ่งถ้าจัดวางผลงานแบบนี้ สายตาของแมวจะหันมามองสบสายตากับผู้ชมผลงานได้พอดี ช่วยสร้างอารมณ์ระหว่างผลงานกับผู้ชมได้เป็นอย่างดี

ผลงานชิ้นนี้เมื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขทุกอย่างแล้วได้ตอบสนองความรู้สึกตรงตามแนวความคิดที่วางไว้ แมวคำสามารถเชื่อมโยงระหว่างนกที่นอนตายกับผู้ชมผลงานให้รู้สึกถึงความตายได้ดี ท่าทางของแมวช่วยเสริมสร้างเรื่องราวและจินตนาการมากขึ้น แสงไฟที่เลือกใช้และพื้นที่ที่เป็นทรายสร้างบรรยากาศ ทำให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ที่นุ่มนวลไปตามแนวความคิดได้ง่ายขึ้น

ผลงานชิ้นนี้ถือเป็นตัวอย่างที่ดี เพราะการแก้ไขปัญหาได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการคิดจนผลงานเกิดความลงตัวทั้งองค์ประกอบศิลป์และความรู้สึกตามแนวความคิด ทำให้ข้าพเจ้ายึดเป็นแบบอย่างที่จะนำมาพัฒนาเป็นผลงานในชิ้นต่อ ๆ ไป

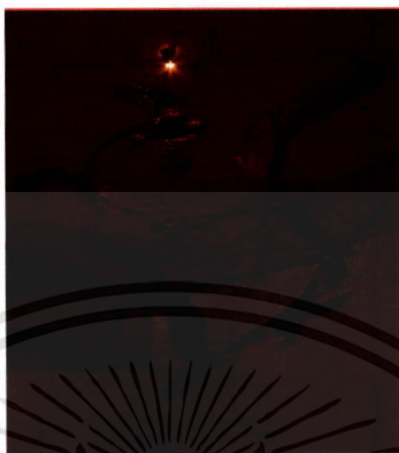
4.2 ผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 4.8 มุมมองที่ 1

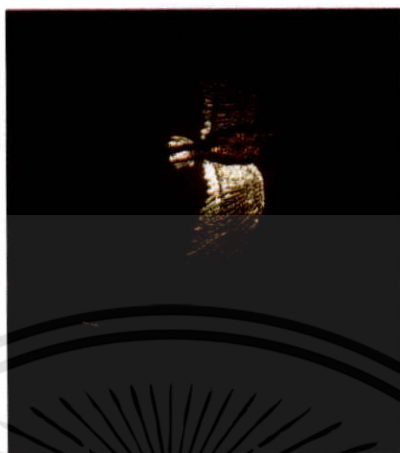
ภาพที่ 4.9 มุมมองที่ 2

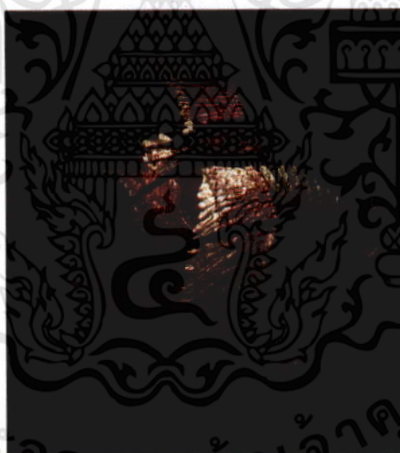
ภาพที่ 4.10 มุมมองที่ 3

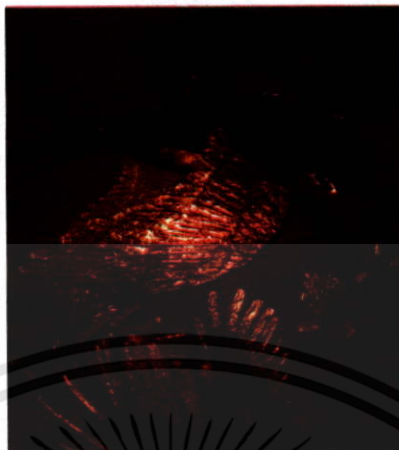
ภาพที่ 4.11 มุมมองที่ 4

ภาพที่ 4.12 รายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 4.13 รายละเอียดของผลงาน

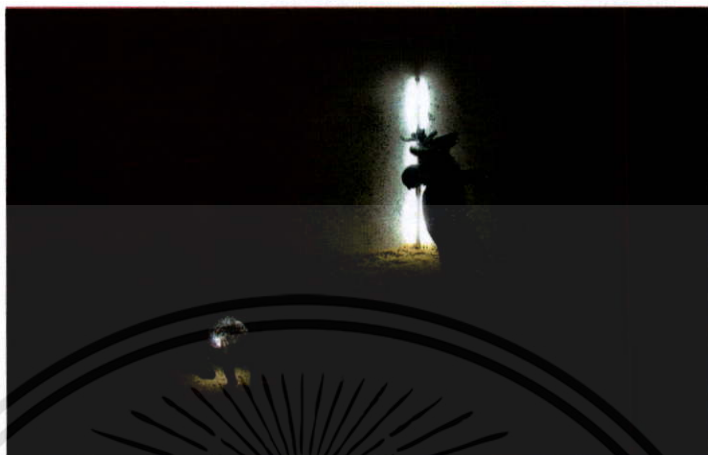

ภาพที่ 4.14 รายละเอียดของผลงาน

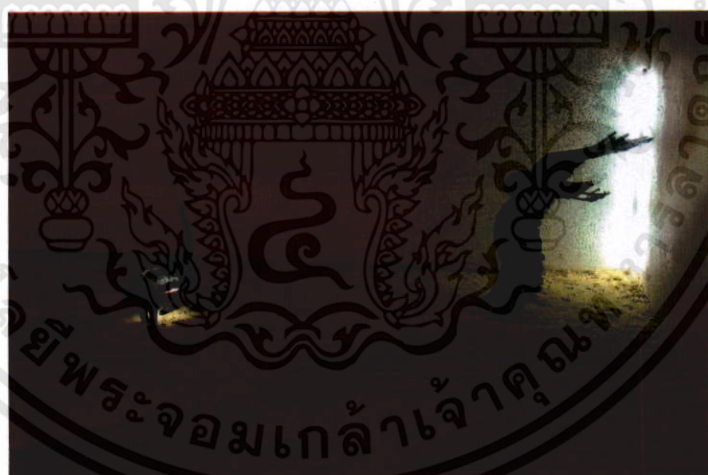
ผลงานชิ้นนี้มีการนำเสนอที่แตกต่างไปจากผลงานชิ้นแรก โดยมีการจัดแขวนผลงานในระดับมุมมองที่สูง ยึดติดกับเพดานอาคาร ซึ่งเป็นความท้าทายแก่ตัวข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ที่จะทำให้ผลงานนี้สำเร็จออกมาดูสมจริงและสามารถสร้างอารมณ์ ความรู้สึกตรงตามแนวความคิด ปัญหาใหญ่อยู่ที่โครงสร้างที่ยึดติดตัวนกสร้างขึ้นจากเหล็กท่อขนาด 5 หุน คัดกลมตามแบบจำลองที่มีอยู่ 2 ชั้นจะต่อเข้าด้วยกันอย่างไรถึงจะดูกลมกลืนและมีความแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักของนกที่ยึดติดอยู่ 10 ตัวได้

ปัญหานี้ได้ถูกกระบวนการคิด แก้ไข ปรับเปลี่ยนอยู่ระยะเวลาหนึ่ง จนสามารถแก้ไข ทำให้โครงสร้างทั้ง 2 ชั้นยึดติดกันได้อย่างกลมกลืน และมีความแข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักได้มาก เมื่อผลงานสร้างเสร็จปัญหาเรื่องโครงสร้างได้รับการแก้ไขจนผลงานเกิดความสมบูรณ์ ลงตัวในด้านองค์ประกอบศิลป์และเทคนิคการสร้างสรรค์ แต่ผู้ที่เข้าชมผลงานยังขาดความเข้าใจในแนวความคิด ผลงานอาจเล่าเรื่องน้อยเกินไป และขาดตัวเชื่อมโยงระหว่างนกแสกที่บินอยู่ด้านบนกับคนคูที่อยู่พื้นล่าง ซึ่งเป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าจะต้องนำไปแก้ไขและพัฒนาในผลงานชิ้นต่อไป

4.3 ผลงานชุดที่ 3

ภาพที่ 4.15 มุมมองที่ 1

ภาพที่ 4.16 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 4.17 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 4.18 มุมมองที่ 4

ภาพที่ 4.19 รายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 4.20 รายละเอียดของผลงาน

ผลงานชิ้นนี้มีการปรับเปลี่ยนจากภาพร่างที่นำมาขยายโดยตัดตัวนกที่นอนตายออกไป เพราะเมื่อนำมาจัดวางจริง ผลงานดูมีเรื่องราวมากเกินไป ลดบทบาทของนกแสกที่บินกับแมงค้ำที่เดินหัวขาดลง และมีการจัดวางชิ้นงานที่ปรับเปลี่ยนตำแหน่งบ้างเล็กน้อย โดยข้าพเจ้าได้เลือกใช้บริเวณมุมห้องเป็นสถานที่จัดวางชิ้นงานด้วยสาเหตุของการจัดแสงไฟที่สามารถกระจายแสงไฟได้ทั่วผนัง 2 ด้าน โดยการตั้งหลอดไฟไว้ตรงกลางมุม เมื่อจัดวางตัวนกแสกจับให้เอียงตามแบบภาพร่าง แล้วทำให้เห็นรายละเอียดภายในของชิ้นงานได้ชัดเจนขึ้น ตกแต่งพื้นผลงานด้วยทรายละเอียด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากผลงานชิ้นที่ 1 จัดวางแมงให้หันข้างเล็กน้อย เพื่อความเหมาะสมของพื้นที่และมุมมองของผู้ชมที่สามารถเห็นรูปทรงของแมงได้ดีขึ้น

ผลงานชิ้นนี้มีการนำเสนอเรื่องราวและรูปแบบที่เรียบง่าย รวบรวม เน้นชิ้นงานไม่มากแต่สามารถบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่ข้าพเจ้าต้องการได้เป็นอย่างดี ซึ่งรูปแบบและแนวความคิดเช่นนี้ได้มีอิทธิพลต่อการนำไปสร้างและพัฒนาผลงานในชิ้นต่อไป

4.4 ผลงานชุดที่ 4

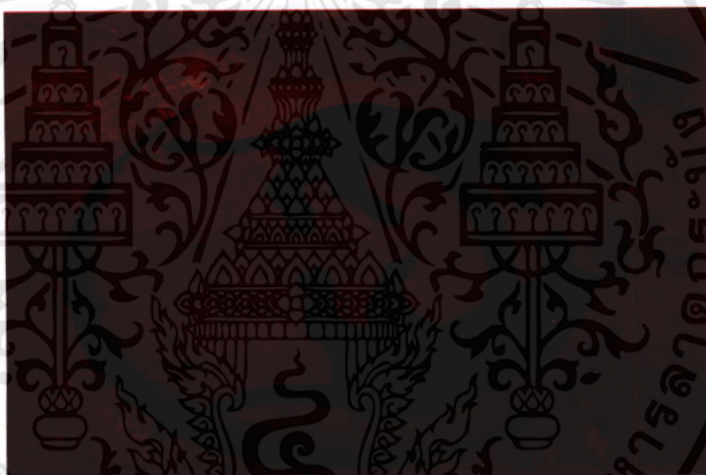
ภาพที่ 4.21 มุมมองที่ 1

ภาพที่ 4.22 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 4.23 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 4.24 บรรยากาศของแสงที่จัดแสดงผลงานจริง

ผลงานชิ้นนี้มีการปรับเปลี่ยนจากภาพร่างโดยการนำตัวนกที่นอนตายตามพื้นออกไป เพราะมีปัญหาเช่นเดียวกันกับผลงานชิ้นที่ 3 โดยเปลี่ยนมาจัดวางบนแผ่นซีเมนต์เรียบทรงกลมแทน ซึ่งสามารถทำให้เห็นรูปทรงของชิ้นงานได้ชัดเจน ผลงานไม่มีการจัดแสงภายในเหมือนกับผลงานชิ้นที่แล้ว เพราะรูปทรงของแมวที่นอนอยู่กับพื้นไม่แสดงอาการเคลื่อนไหวที่มากนัก ผลงานจึงต้องการความนิ่งสงบ ถ้าจัดแสงภายในชิ้นงานพื้นผิวที่สร้างขึ้นมา จะสว่างและไปรบกวนรูปทรงภายนอก ทำให้ผลงานขาดอารมณ์ ความรู้สึกที่ต้องการไป ข้าพเจ้าเปลี่ยนมาใช้แสงไฟส่องผ่านผลงานจากภายนอกแทน เพื่อต้องการเน้นรูปทรงของชิ้นงาน แต่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้แสงไฟไปสร้างเงาที่พื้นรบกวน

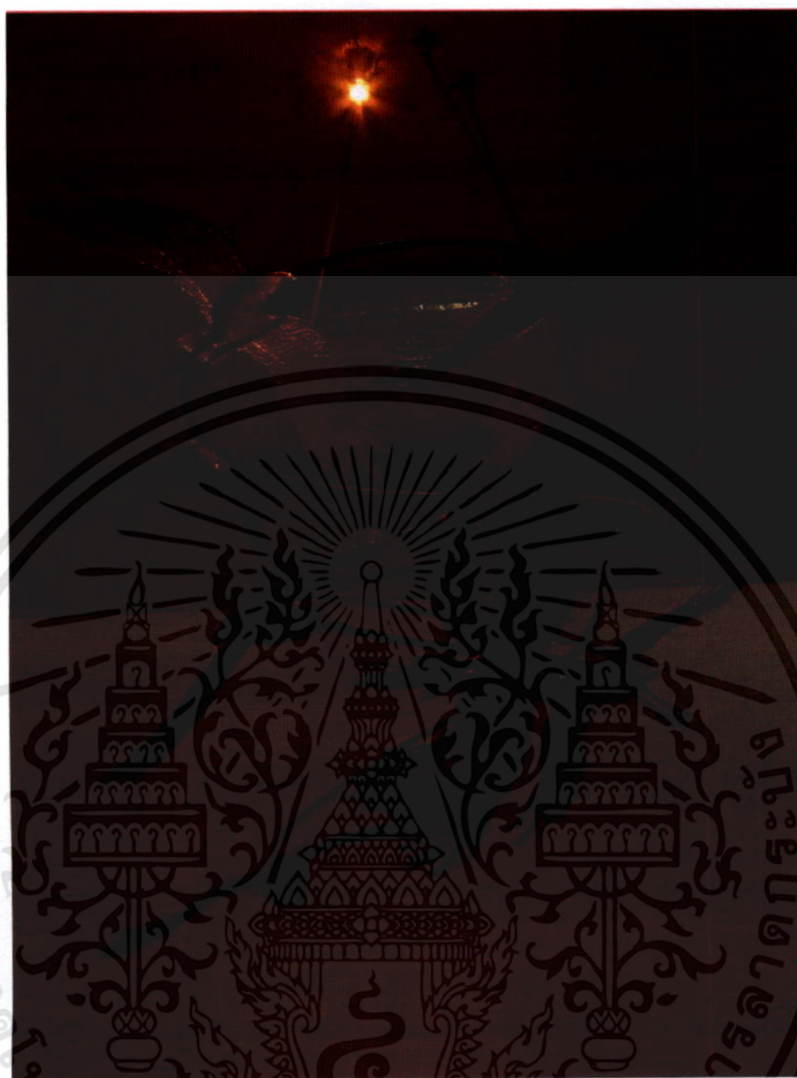
ผลงานอีก และที่สำคัญต้องไม่ให้เห็นเงาหัวของแมว เพื่อที่จะให้รูปแบบของผลงานสอดคล้องไปกับแนวความคิดที่วางไว้แล้ว

ผลงานชิ้นนี้มีแนวทางและการพัฒนาความคิดแบบรวบยอด คือ นำเสนอรูปแบบผลงานผ่านรูปทรงที่กลั่นกรองความคิดมาเป็นอย่างดีแล้ว จากประสบการณ์ที่ผ่านมาของผลงานทั้ง 3 ชิ้น จึงสามารถสื่อความหมายได้ตรงประเด็นและเรียบง่ายที่สุด จึงเป็นเหมือนบทสรุปของผลงานศิลปะนิพนธ์ในครั้งนี้สามารถมองเห็นการพัฒนาารูปแบบของผลงานศิลปะและขั้นตอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี

4.5 ผลงานศิลปะนิพนธ์

ภาพที่ 4.25 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ หัวข้อ “สภาวะแห่งธรรมในวัฏฏะสังขาร” ชั้นที่ 1. วัสดุหล่อเรซินใส, ดินญี่ปุ่น, ทรายละเอียด, หลอดไฟฟ้า. ขนาดไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงได้

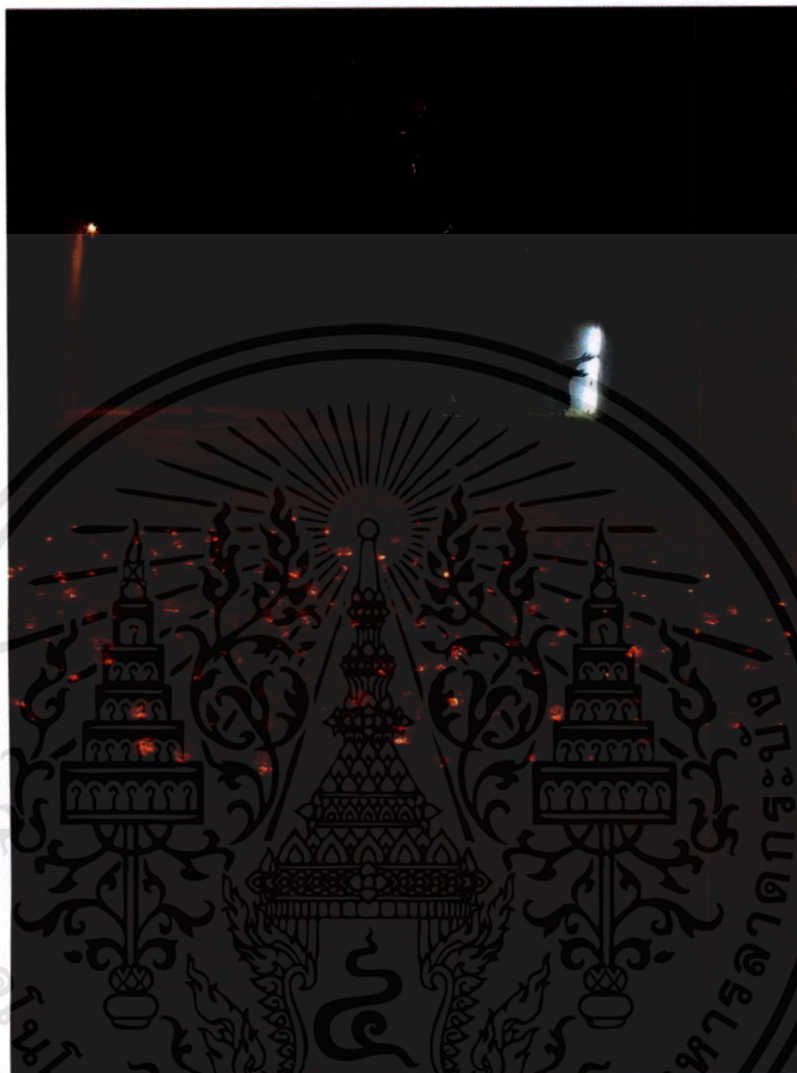
ภาพที่ 4.26 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ หัวข้อ “สภาวะแห่งธรรมในวิญญูะสังขาร” ชั้นที่ 2.
วัสดุหล่อเรซินใส, เหล็ก. ขนาดไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงได้.

ภาพที่ 4.27 ภาพผลงานศิลปะประติมากรรม หัวข้อ “สภาวะแห่งธรรมในวิญญูะสังขาร” ชั้นที่ 3.
วัสดุหล่อเรซินใส, เหล็ก, หลอดไฟฟ้า, ทรายละเอียด. ขนาดไม่แน่นอน
เปลี่ยนแปลงได้

ภาพที่ 4.28 ภาพผลงานศิลปะปะนิพนธ์ หัวข้อ “สภาวะแห่งธรรมในวิญญะสังขาร” ชั้นที่ 4.
วัสดุหล่อเรซินใส, ปูนซีเมนต์. ขนาดไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงได้.

ภาพที่ 4.29 ภาพบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงผลงานศิลปะนิพนธ์
หัวข้อ “สภาวะแห่งธรรมในวิญญูะสังขาร”
ณ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทที่ 5

บทสรุป

จากการที่นำเอาหลักธรรมะในพระพุทธศาสนา หยิบยกเรื่องราวของการพิจารณาความตายนำมาเป็นแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อบำบัดจิตใจตนเองและผู้อื่นภายใต้กระแสวัฒนธรรมตะวันตกให้กลับมา ระลึกถึงความตาย สำนึกถึงความเป็นจริงของชีวิต เพื่อทำความเข้าใจในหลักธรรมะและคำสอนในทางพระพุทธศาสนา ยึดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ไปสู่หนทางที่ถูกต้อง ผลงานที่สร้างขึ้น ได้หยิบเอารูปทรงของนกแสก แมวดำและสัตว์อื่น ๆ มาเป็นสื่อที่สามารถนำพาผู้ชมให้ระลึกถึงความตาย ผ่านท่าทางอากัปกริยาต่าง ๆ ที่แสดงออกมา โดยวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน เริ่มจากวาดภาพร่างแบบง่าย ๆ คั้นหารูปทรง ท่าทางและการจัดวางผลงาน พัฒนารูปแบบภาพร่างจนเกิดความลงตัว แล้วคัดเลือกลำนำมาสร้างเป็นผลงานประติมากรรม โดยผ่านขั้นตอนการทำต้นแบบทำแม่แบบและหล่อขึ้นงานด้วยวัสดุเรซินใส ด้วยกระบวนการสร้างที่มีลักษณะเฉพาะที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นวิธีการสร้างสรรค์ขึ้นมา ทำให้ผลงานมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากงานหล่อเรซินใสทั่วไป เมื่อผลงานได้สร้างเสร็จนำมาจัดวางกับสถานที่ตามภาพร่างจัดแสงไฟ ปรับเปลี่ยน แกะไขผลงานที่ออกมาได้สร้างอารมณ์ ความรู้สึกตรงตามแนวความคิดเป็นอย่างดี

อาการทรามารที่เห็นได้จากขานกที่งอหงิกขณะนอนตาย อาการของฝูงนกแสกที่บินอยู่เหนือศีรษะที่จ้องมองลงมาเหมือนจะเอาชีวิต แมวดำที่เดินหัวขาดด้วยท่าที่สบายใจ และแมวดำที่ตื่นนอนมาเห็นเงาสะทอนของตัวเอง ไม่มีหัว ผลงานเล่าเรื่องในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสถานะความเป็นจริงของโลกในวัฏฏะสังขารแห่งนี้ ที่มีความทุกข์และความตายรออยู่

ผลงานได้ให้แง่คิดกลับไปพิจารณาและได้บำบัดจิตใจของข้าพเจ้าให้ลดละความอยากให้เบาบางลง ท่ามกลางกระแสของวัตถุนิยมในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจะนำเอาแนวความคิดเช่นนี้มาสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานศิลปะต่อไป เพื่อย้ำเตือนตนเองและผู้อื่นไม่ให้หลงไปอยู่กับค่านิยมแบบตะวันตกจนมากเกินไป และหวังที่จะพัฒนาจิตใจไปสู่ความเจริญและสงบสุข ภายใต้เงาของพระพุทธศาสนาในแบบที่ข้าพเจ้าเลือก

เอกสารอ้างอิง

พิชิต เตียมพิพัฒน์. เครื่องประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : หจก. ป. สัมพันธ์พาณิชย์. 2548.

พระชมรโร ครุบาเจ้า. (ผู้รวบรวม) 2548. คุรุธรรมคำเลิศวิศาลอุบายธรรมของหลวงปู่จาม
มหาบุญโญ. ม.ป.ท.

อลิตา จันฝังเพชร. รศ. 2548 “ศิลปะสื่อประสมและประติมากรรมสมัยใหม่”. ม.ป.ท.

เอกสารอัครำเนา.

ประวัติผู้เขียนและการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ

นาย ชัชวาล อ่ำสมคิด

Mr. Chatchawan Amsomkid

เกิด 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519

ที่อยู่ 340/2 ซ.ร่มเกล้า 27 (ประชาร่วมใจ) แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

การศึกษา

- ปวส. (ประติมากรรม) วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร
- ศป.บ (ประติมากรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ศป.ม (กำลังศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ทำงาน อาจารย์พิเศษ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2541 - การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปิน ครั้งที่ 15
- 2542 - การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 16
- 2543 - การแสดงผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 17
- 2543 - การแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 12 โดยบริษัท ไตชิบาประเทศไทย
- 2547 - การแสดงผลงาน 10 ปีวิจิตรศิลป์ : ศิลปะเคียงคู่เทคโนโลยี ณ เดอะสโตน แกลเลอรี กทม.
- 2549 - การแสดงผลงาน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี โดยอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2550 - การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 53

รางวัลเกียรติประวัติ

- 2542 - รางวัลเกียรติคุณ เหรียญเงิน ศิลป์พระศรี การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 16
- 2543 - รางวัลเกียรติคุณ เหรียญเงิน ศิลป์พระศรี การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 17
- 2548 - ได้รับทุนพัฒนาอาจารย์ (udc) ประจำปี 1/2548 ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2550 - รางวัลเกียรติคุณอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประเภทสื่อประสมการแสดงผลศิลปกรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 53

